

پایش وضعیت اشتغال دانش آموختگان دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور

معاونت پژوهش و فناوری

دفتر ارتباط با جامعه و صنعت

سبک‌دلی

معاونت پژوهش و فناوری
و ق‌رارتباط با جامعه و صنعت

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

پایش وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور

تهیه و تنظیم: سیده زهرا امیرارجمندی

سال انتشار: ۱۴۰۰

شماره تماس: ۰۲۱-۸۲۲۳۳۵۵۱

دورنگار: ۰۲۱-۸۸۵۷۵۶۶۲

وب‌سایت: industry.msrt.ir

ایمیل: industry@msrt.ir

آدرس: تهران، شهرک قدس، بلوار خوردین، خیابان هرمزان، نبش خیابان پیروزان جنوبی

ایجاد نظام اطلاع‌رسانی و آگاهی‌بخشی به ذی‌نفعان در رابطه با وضعیت اشتغال هر یک از رشته‌های دانشگاهی به منظور شفاف‌سازی و آگاهی‌بخشی و همچنین رصد آمار و اطلاعات در خصوص رشته‌های آموزشی می‌تواند در کاهش نرخ بیکاری دانش‌آموختگان دانشگاهی موثر باشد. بدین منظور پیمایش اشتغال فارغ‌التحصیلان دانشگاهی از سال ۱۳۹۷ در معاونت پژوهش و فناوری آغاز گردید. بهره‌برداری از نتایج حاصله و تدوین برنامه‌های مورد نیاز هر دانشگاه برای بهبود شرایط اشتغال دانش‌آموختگان، استفاده موثر از شبکه دانش‌آموختگان جهت بهبود همکاری‌های دانشگاه با جامعه و صنعت و همچنین ایجاد فرصت‌های شغلی و کارورزی برای دانشجویان از اهداف این برنامه است. در این برنامه دانشگاه‌ها به صورت مستقل از طریق برقراری ارتباط با فارغ‌التحصیلان به پیمایش وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاه خود می‌پردازند که این امر موجب ارتباط بیشتر دانشگاه با جامعه دانش‌آموختگان خواهد بود. از سوی دیگر با هماهنگی‌های به عمل آمده با وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موسسه برنامه‌ریزی آموزش عالی با رصد اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاه‌های کشور بر اساس اطلاعات ثبتی وضعیت کلی اشتغال دانش‌آموختگان را به تفکیک دانشگاه، رشته، مقطع تحصیلی و ... ترسیم می‌نمایند. بررسی اطلاعات از هر دو روش تصویر شفاف‌تری از وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان ارائه می‌کند که می‌تواند به صورت موثر مورد استفاده نهاد آموزش عالی و کلیه دانشگاه‌ها قرار گیرد و بر این اساس افزایش اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاهی را موجب گردد.

دکتر غلامحسین رحیمی

معاون پژوهش و فناوری

آموزش نیروی انسانی متخصص، ماهر و کارآمد متناسب با نیازهای بازارکار (فعلی و آتی) و ارتقای توان کارآفرینی با مسئولیت نظام آموزشی کشور و توأم کردن آموزش و مهارت و جلب همکاری بنگاه‌های اقتصادی جهت استفاده از ظرفیت آن‌ها

سیاست‌های ابلاغ شده از سوی مقام معظم رهبری

۲۸ تیر ماه ۱۳۹۰

از کارهای اولیه ای که دولت باید انجام دهد ایجاد اشتغال است، اولین راه نیز افزایش تولید است. ۴۰ درصد ظرفیت تولید کشور غیر فعال است و می‌توانیم این امکانات را فعال کرده و از این ظرفیت‌ها برای ایجاد شغل استفاده کنیم.

اشتغال‌زایی و ایجاد فرصت‌های شغلی مولد و پایدار باید به یک پروژه محوری تبدیل شود. اشتغال‌زایی و تولید ثروت باید در سرلوحه فعالیت‌های کشور و نظام آموزش عالی قرار گیرد.

۱- مقدمه	۱
۲- ضرورت	۱۸
۳- اهداف	۲۰
۴- وضعیت موجود	۲۲
۵- تجارب و برنامه های دانشگاه های دنیا در حوزه اشتغال افزایی	۲۷
۶- روش اجرا	۳۸
۷- نتایج اجرای پایش	۴۴
۸- جمع بندی	۵۹

۱- مقدمه

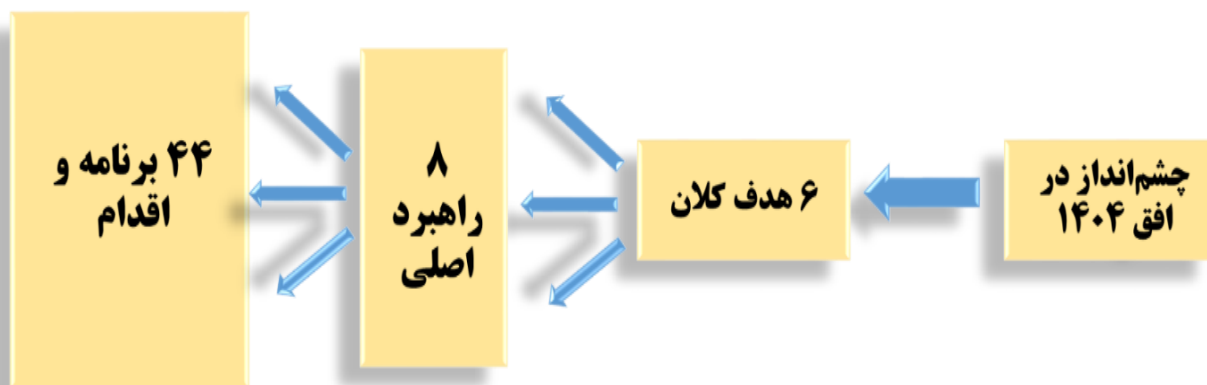
بدون شک منابع انسانی و رشد و توسعه آن، یکی از مهم‌ترین عوامل در تحول و توسعه جوامع بشری محسوب می‌شود. هر اندازه توجه به توانمندسازی نیروی انسانی در طول دوران تحصیل افزایش یابد، بالطبع اثربخشی و اشتغال نیروی کار نیز افزایش چشمگیرتری خواهد داشت. بر همین اساس مباحث مربوط به کیفیت و توانمندی نیروی انسانی و آموزش و اشتغال موثر، همواره از مهمترین دغدغه‌های فکری افراد جامعه و دولت‌های آنها بوده است. در حال حاضر و با توجه به تغییر در فضای کسب و کار، تحولات آموزش عالی و رشد و توسعه کمی موسسات دانشگاهی در چند دهه اخیر، شاهد وجود چالش‌های متعددی در زمینه اشتغال نیروی کار دانش‌آموخته هستیم. از یک سو افزایش تعداد دانش‌آموختگان در سال‌های اخیر، افزایش نیروهای دانشگاهی بیکار و در نتیجه افزایش سرخوردگی، نارضایتی و کاهش تمایل برای ورود به دانشگاه‌ها را در برداشته و از سوی دیگر مسایل و مشکلات اجتماعی و اقتصادی دیگری را نیز برای جامعه به دنبال داشته است. مسلماً خط مشی‌ها و رویکردهای حاکم بر نظام آموزش عالی کشور و ضرورت توجه بیشتر به تناسب بین نیازهای بازار کار و توانمندی‌های شغلی و همچنین مهارت‌افزایی دانش‌آموختگان نقش مهمی در افزایش اشتغال دانش‌آموختگان و همچنین توسعه کشور خواهد داشت. بر همین اساس پایش وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان یکی از مهمترین نیازها و اقداماتی است که در برنامه‌ریزی‌های علمی، اقتصادی و اجتماعی و توسعه پایدار کشور باید مورد توجه گیرد و به جرات می‌توان گفت برنامه‌های آتی آموزش عالی و نهاد دانشگاهی بدون توجه به نیازهای اقتصادی و تقاضاهای اجتماعی نمی‌تواند بهره‌وری مناسبی در کشور ایجاد نماید.

در این راستا اقدامات متعددی از سوی دفتر ارتباط با جامعه و صنعت صورت پذیرفته که برخی به صورت مستقیم مرتبط با اشتغال‌افزایی دانشجویان و دانش‌آموختگان دانشگاهی است و سایر اقدامات نیز به منظور بهبود ارتباط دانشگاه‌ها با جامعه و صنعت می‌باشد که در ادامه به آنها اشاره خواهد شد:

۱-۱- طرح تحول در همکاری های دانشگاه ها و موسسات پژوهشی و فناوری با جامعه و صنعت

توسعه کشور نیازمند حضور و مشارکت مراکز پژوهشی و فناوری در تمامی عرصه های اقتصادی، اجتماعی، صنعتی و فرهنگی مورد نیاز است. در چند دهه اخیر رشد کمی و کیفی بسیار خوبی در تمامی حوزه های علمی کشور صورت گرفته و زیرساخت دانشی خوبی فراهم گردیده است. از سوی دیگر به لحاظ شرایط خاص کشور و مسایل مشکلات اقتصادی، زیست محیطی و اجتماعی، نیازهای گسترده ای برای مشارکت دانشگاه ها و پژوهشگاه های کشور ایجاد شده است. بر این اساس لازم است طی یک برنامه جامع با لحاظ نمودن شرایط کشور، برنامه ها و اقدامات مناسبی برای حضور و مشارکت موثر و مفید دانشگاه ها، پژوهشگاه ها و مراکز فناوری کشور برای توسعه و بهبود شرایط کشور فراهم آید.

فعالیت های ارتباط با جامعه و صنعت در حوزه دانشگاه و موسسات آموزش عالی تاکنون برنامه ای منسجم نداشته و در قالب یک برنامه یکپارچه، با رویکردی هم افزا، موجود نبوده است. طرح تحول همکاری های دانشگاه و موسسات پژوهشی و فناوری با جامعه و صنعت شامل ۶ هدف کلان، ۸ راهبرد اصلی و ۴۴ اقدام اجرایی است که ضمن انسجام بخشیدن به اقدامات، برنامه ای جامع برای ارتقاء و توسعه ارتباط دانشگاه ها با صنعت و جامعه است.

شکل ۱: جزئیات طرح تحول در همکاری های دانشگاه ها و موسسات پژوهشی و فناوری با جامعه و صنعت

چشم انداز طرح:

دانشگاه ها و موسسات آموزشی، پژوهشی و فناوری شریک راهبردی جامعه و صنعت در تدوین و اجرای برنامه های توسعه پایدار کشور

اهداف کلان:

- هم‌راستایی برنامه‌ها و تصمیم‌گیری‌ها در وزارت عتف و مراکز تابعه با نیازها و اولویت‌های کشور
- افزایش متوسط سالانه ۱۰ درصدی حجم قراردادهای ارتباط با جامعه و صنعت
- مشارکت حداکثری اعضای هیات علمی در رفع نیازهای صنعت و جامعه
- اجرای ۲۵ درصد پروژه‌های تحصیلات تکمیلی به صورت مستقیم به سفارش صنعت و جامعه
- ساماندهی و ایجاد ساختارهای توانمند برای ارتباط عرضه و تقاضای پژوهشی و فناوری
- هم‌افزایی کامل مراکز علمی با دستگاه‌های اجرایی جهت شناسایی و رفع نیازها و چالش‌ها

راهبردهای اصلی:

بهبود و اصلاح ساختار، فرآیندها و آئین‌نامه‌های اجرایی	۱
تدوین مشوق‌های مناسب برای دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی، وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی	۲
هدفمند نمودن پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی در جهت حل مسائل جامعه و صنعت	۳
توسعه ارتقا مهارت‌افزایی و توانمندی دانشجویان و دانش‌آموختگان متناسب با نیازهای جامعه و صنعت در راستای اشتغال‌پذیری دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها	۴
سازماندهی جهت حضور موثر دانش‌آموختگان در پاسخ‌گویی به نیازهای بازار کار و بهبود بهره‌وری	۵
فرهنگ‌سازی، شناسایی، مستندسازی و ترویج دستاوردها	۶
شناسایی و بهره‌گیری از ظرفیت‌ها، اختیارات، امکانات وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی در جهت تسهیل و توسعه همکاری‌های مشترک	۷
سازماندهی، پایش و ارزیابی همکاری‌ها با جامعه و صنعت	۸

۱-۲- ایجاد مراکز هدایت شغلی و کاریابی تخصصی در دانشگاهها

یکی از چالش های مهم در نظام آموزش عالی کشور عدم توازن در تامین نیروی انسانی متخصص، نیاز های کشور و اشتغال مناسب دانش آموختگان دانشگاهی است. بر همین اساس و با توجه به رشد تعداد فارغ التحصیلان دانشگاهی، تخصصی تر شدن مشاغل و حرکت به سمت کسب و کارها بر پایه ی فناوری های پیشرفته و لزوم توسعه و بهره وری صنایع کشور، ایجاد مراکز هدایت شغلی و کاریابی تخصصی امری ضروری می باشد. برخی از وظایف و نقش های مرکز هدایت شغلی به شرح زیر می باشد:

بدین منظور، برنامه ریزی های مناسبی جهت ایجاد مراکز هدایت شغلی و کاریابی تخصصی صورت پذیرفت. پس از بررسی و ارزیابی عملکرد دانشگاه ها در حوزه های مرتبط با توانمند سازی و اشتغال پذیری دانشجویان و بر اساس

خدمات کاریابی (جایابی)	ارائه خدمات مشاوره و هدایت شغلی تخصصی	سامان دهی کار پاره وقت تخصصی
توسعه و بهبود دوره های کارآموزی	برنامه ریزی و توسعه دوره های مهارت آموزی (مهارت های نرم)	امور مربوط به لغو تعهد خدمت دانش آموختگان (آزاد سازی مدرک تحصیلی)
امور مربوط به بیمه بیکاری	برگزاری نمایشگاه های کار	معرفی افراد کار آفرین به مراکز کار آفرینی

شکل ۲: وظایف پیشنهادی مرکز مشاوره شغلی و کاریابی تخصصی دانشگاهی

پراکندگی جغرافیایی، در سال ۹۸ و ۹۹ تعداد ۴۰ دانشگاه جهت ایجاد مرکز هدایت شغلی و کاریابی تخصصی انتخاب و مورد حمایت مالی قرار گرفتند. این مراکز بستری مناسب در جهت رشد آگاهی های دانشجویان از ویژگی های شخصیتی و علاقمندی های فردی، مهارت ها و دوره های کارآموزی مورد نیاز، آشنایی با نیازها و الزامات بازار کار حال و آینده و همچنین کمک به یافتن شغل مناسب برای دانش آموختگان دانشگاهی می باشند. این امر افزایش اشتغال دانش آموختگان متخصص دانشگاهی و افزایش امکان ایجاد کسب و کارهای جدید را در بر خواهد داشت.

نشست های متعددی نیز در جهت انتقال تجارب دانشگاه های مختلف با هدف ایجاد ساختار، وظایف و عملکرد مناسب این مراکز برگزار گردید و اقدامات لازم جهت حمایت مالی از برنامه ها و طرح های دانشگاه ها در خصوص مهارت افزایی و ارتقای توان اشتغال پذیری دانشجویان صورت گرفته است. همچنین مستنداتی برای راهنمایی و مشاوره هر چه بیشتر مراکز در دانشگاه ها نیز تهیه گردید.

در راستای آشنایی دانشجویان با رشته های مختلف تحصیلی، بازار کار، مهارت های مورد نیاز و همچنین استارتاپ های مرتبط با آنها، نشست هایی با مدیریت انجمن های علمی به صورت مجازی برگزار گردید که از جمله آنها می توان به برگزاری نشست انجمن مدیریت ایران و انجمن زراعت و اصلاح نباتات ایران اشاره نمود.

شکل ۳: برخی اقدامات اجرایی مراکز هدایت شغلی و کاربایی تخصصی دانشگاهی

۱-۳- ساماندهی دوره های کارآموزی در دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی کشور

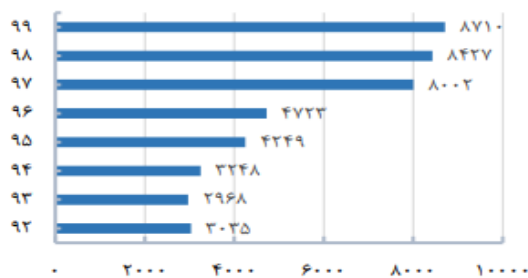
دوره های کارآموزی بخش مهمی از افزایش توانمندی تخصصی و مهارتی دانشجویان محسوب می شود. انجام مناسب این دوره ها مستلزم نظارت و برنامه ریزی دقیق دانشگاه ها از یک سو و مشارکت مناسب صنایع برای ارائه تسهیلات و فرصت های مناسب است. بر این اساس مکاتبات و مذاکرات مختلفی با وزارتخانه ها و دستگاه های اجرایی صورت گرفته است. با توجه به ضرورت برنامه ریزی برای

توسعه منابع انسانی مورد نیاز طرح‌های توسعه‌ای کشور و توانمندسازی دانشجویان برای ورود به عرصه فعالیت‌های اقتصادی پس از فراغت از تحصیل، ساماندهی دوره‌های کارآموزی بسیار حائز اهمیت می‌باشد. در این برنامه سعی گردید پس از تدوین شاخص‌ها و عوامل مهم در بهبود کیفی دوره‌ها، برگزاری دوره‌های کارآموزی با همکاری صنایع و دستگاه‌های اجرایی ساماندهی گردد. تدوین بسته‌های تشویقی برای صنایع و استادان راهنما برای مشارکت موثر و سازنده در امر کارآموزی و همچنین اصلاح و بررسی نظام کارآموزی براساس استانداردهای بین‌المللی و اجرای آزمایشی در برخی از دانشگاه‌های کشور از دیگر اقدامات این برنامه بوده است. همچنین در جهت ارایه روش‌های مناسب و اثر بخشی دوره‌های کارآموزی، تدوین شیوه نامه کارآموزی نیز در دست اقدام می‌باشد.

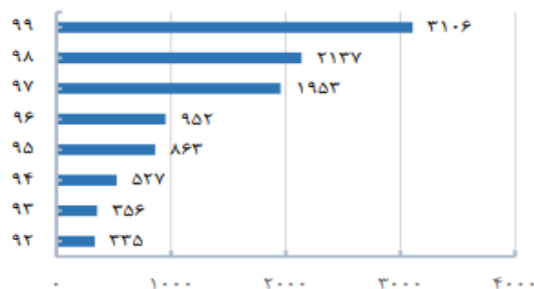
۱-۴- پایش قراردادهای همکاری‌های دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور در حوزه ارتباط با جامعه و

صنعت

ارتباط میان صنعت و دانشگاه موضوعی است که در سال‌های اخیر بسیار مورد توجه قرار گرفته است. آمارهای موجود در خصوص قراردادهای ارتباط صنایع و دستگاه‌های اجرایی با دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی کشور خوشبختانه رشد این آمارها را نشان می‌دهد. در سال‌های اخیر تفاهم‌نامه‌هایی میان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و سایر وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی امضا و همکاری‌های خوبی آغاز شده است که نتیجه‌ی آن واگذاری پروژه‌های تحقیقاتی به مراکز علمی، دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور بوده است. اعضای هیئت علمی به عنوان مجری اصلی این پروژه‌ها نقش تاثیرگذاری در به حرکت درآوردن چرخه‌ی ارتباط با جامعه و صنعت و اقتصاد کشور ایفا کرده‌اند. در ادامه گزارشی از آمار مرتبط با قراردادهای سال‌های اخیر ارائه شده است که شاخص‌های مختلف در آن ارایه گردیده‌اند. آمارهای حاصله نشان از کم بودن تعداد قراردادهای کلان دانشگاه‌ها با وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی به نسبت دانشجویان و اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها دارد. به عبارت دیگر هنوز هم از پتانسیل دانشگاه‌ها به خوبی استفاده نشده است و می‌توان انتظار رشد بسیار بیشتری را در آینده داشت.

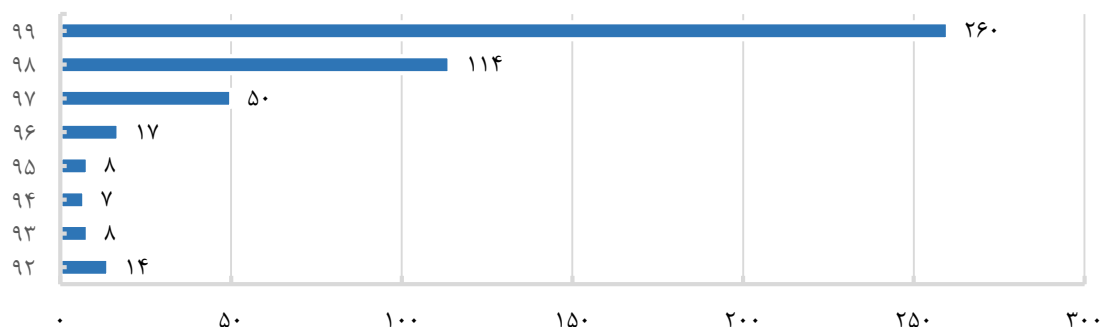
شکل ۵: مبلغ قراردادهای ارتباط با صنعت و جامعه در حال اجرا (میلیارد تومان)

شکل ۴: تعداد قراردادهای ارتباط با صنعت و جامعه در حال اجرا

۱-۵- فرصت مطالعاتی اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی در جامعه و صنعت

فرصت‌های مطالعاتی اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مراکز علمی در جامعه و صنعت زمینه مناسبی را برای ارتقا توانمندی‌ها و مهارت ایشان در جهت کسب دانش بومی و انتقال یافته‌های پژوهشی به جامعه فراهم می‌سازد. در طی فرصت مطالعاتی، عضو هیئت علمی در واحد عملیاتی دولتی یا غیردولتی (شامل بخش‌های صنعتی، اجتماعی و فرهنگی، اقتصادی، خدماتی و کشاورزی) حضور می‌یابد. بر اساس آئین نامه این طرح، اساتید با موافقت دانشگاه می‌توانند بین ۳ تا ۶ ماه به واحدهای اقتصادی و صنعتی مأمور شده و در جهت کمک و بهبود کیفی و عملیاتی واحدهای فوق همکاری نمایند.

شکل ۶: تعداد فرصت مطالعاتی ارتباط با جامعه و صنعت توسط اعضای هیأت علمی

سازمان پژوهش و فناوری

بسمه تعالی

سازمان پژوهش و فناوری

**فرصت مطالعاتی اعضای هیأت علمی
در جامعه و صنعت**

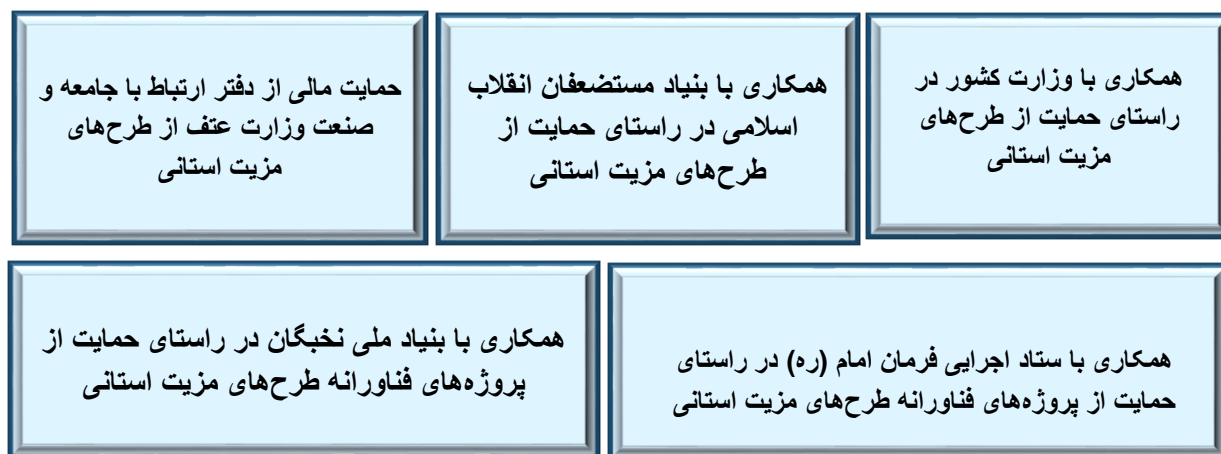
برای ثبت درخواست‌ها و محورهای همکاری و همچنین اطلاع از نیازهای فرصت مطالعاتی شرکت‌ها و دستگاه‌های اجرایی به سایت دفتر ارتباط با جامعه و صنعت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با آدرس زیر مراجعه نمایید.

<https://industry.msrt.ir/fa/page/1435/>

شکل ۷: سامانه فرصت مطالعاتی اعضای هیأت علمی در جامعه و صنعت

۱-۶- حمایت از طرح‌های مزیت استانی

با توجه به اینکه یکی از مهم‌ترین اهداف دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی و فناوری کشور، رفع نیازها و چالش‌های اساسی کشور و کمک به تولید و رشد اقتصادی است، انتظار می‌رود که دانشگاهیان و مراکز علمی به این رسالت بیشتر توجه کرده و اقدامات مناسبی به عمل آورند که می‌توان از آن‌ها در جهت اجرای طرح‌های مزیت استانی بهره‌مند شد. بر این اساس لازم است دانشگاه‌ها و مراکز علمی بر اساس شرایط و توانمندی‌های خود نقش خود را در این راستا تعریف کرده و اقدامات لازم و مناسب را صورت دهند.

شکل ۸: اقدامات انجام شده در راستای طرح‌های مزیت استانی

۱-۷- جذب امریه‌های سربازی ارتباط با جامعه و صنعت

در راستای تحقق سیاست‌های کلی اشتغال ابلاغ شده از سوی مقام معظم رهبری و تکالیف وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در برنامه اشتغال فراگیر مصوب ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی، تفاهم نامه همکاری مشترک با ستاد کل نیروهای مسلح با اهداف ارتقاء توانمندی‌های مهارت‌های شغلی و حرفه‌ای مشمولین دانش‌آموخته دانشگاهی، بهره‌مندی از دانش آموختگان دارای مهارت به عنوان کارکنان وظیفه مأمور در مراکز آموزشی، پژوهشی و فناوری امضا گردید.

شکل ۹: فرآیند جذب نیروهای امریه سربازی ارتباط با جامعه و صنعت

جدول ۱: تشریح کامل آمار جذب نیروهای امریه در سال ۱۴۰۰

نام محل	تعداد	مجموع جذب
دانشگاه های معین	۳۱	۱۳۵
دانشگاه های بزرگ	۸	۶۹
پژوهشگاه	۱۱	۱۷
دیگر دانشگاه ها	۶۵	۸۲
پارک های علم و فناوری	۲۷	۲۶
مجموع	۱۴۲	۳۲۹

۸-۱- شناسایی، ترویج و تقدیر از طرح های صنعتی برگزیده دانشگاه ها و پژوهشگاه های کشور

نقش پژوهش و فناوری در توسعه جوامع هر روز بیشتر می شود و با توجه به نقش آفرینی دانشگاه ها و صنایع در این موضوع، لزوم ارتباط آن ها با صنایع و دستگاه های اجرایی در سال های اخیر بیش از پیش پر رنگ شده است. رفع نیازها و مشکلات صنایع داخلی و بی نیاز کردن آن ها از وابستگی های خارجی رسالت دانشگاه ها در تحقق اقتصاد مقاومتی است. در این مسیر اهمیت مستندسازی و معرفی دستاوردهای دانشگاه ها و پژوهشگاه های کشور بیش از پیش به چشم می آید.

لذا دفتر ارتباط با جامعه و صنعت هر ساله اقدام به شناسایی و تدوین قراردادهای برگزیده دانشگاه ها و پژوهشگاه ها نموده است و مجموعه طرح ها و دستاوردهای حاصله را منتشر می نماید.

۹-۱- برتر در همکاری دانشگاه‌ها با جامعه و صنعت

طی دهه های اخیر روند تحول و پیشرفت در ساختار و فعالیت دانشگاه‌ها و مراکز علمی کشور بسیار قابل توجه بوده است. در راستای تشویق و حمایت از فعالیت اثربخش اعضای هیات علمی، در سال ۱۳۹۹ نسبت به شناسایی و معرفی اعضای هیئت علمی برتر در همکاری با جامعه و صنعت از طریق دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و دستگاه‌های اجرایی کشور اقدام شده است که از میان برگزیدگان فوق، تعدادی بعنوان "دانشمندان برتر در همکاری با جامعه و صنعت" معرفی شدند.

شاخص‌های شناسایی اعضای هیئت علمی برتر در همکاری با جامعه و صنعت

- مشارکت در فعالیت‌ها و برنامه‌ریزی‌های ملی و منطقه‌ای
- اجرای قراردادهای پژوهشی تقاضا محور
- رایانه دستاوردهای مهم و موثر در رفع مشکلات کشور
- همکاری با نهادها و صنایع کشور برای بهبود بهره‌وری و کارایی
- نقش‌آفرینی موثر در ایجاد و فعالیت شبکه های علمی و تشکلهای تخصصی اثرگذار در امور اجتماعی، اقتصادی و صنعتی

۱۰-۱- دومین رویداد الگوها و راهکارهای نوین در همکاری دانشگاه‌ها با جامعه و صنعت

تغییرات در وضعیت اقتصادی، اجتماعی کشور طی سال‌های اخیر و رشد کمی و کیفی دانشگاه‌ها در مراکز علمی، ضرورت تدوین روش‌ها و راهکارهای نوین در همکاری متقابل بین دانشگاه‌ها با جامعه و صنعت را بیش از پیش نمایان نموده است. بر این اساس در راستای توسعه ارتباط دانشگاه‌ها با جامعه و صنعت برگزاری دومین رویداد "الگوها و راهکارهای نوین در همکاری دانشگاه با جامعه و صنعت" برنامه‌ریزی گردید. این رویداد با هدف شناسایی و تقدیر از ایده‌ها و الگوهای نوین در توسعه و تسهیل ارتباط دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و موسسات آموزشی، پژوهشی و فناوری با جامعه و صنعت برگزار شد.

ایده‌های نوین و برگزیده در این رویداد می‌تواند در بهبود همکاری‌های بین مراکز علمی و اجرایی موثر واقع شده و بنا به فراخور امکانات و زیرساختهای موجود، در دستور کار جهت اجرایی شدن قرار گیرند. در مرحله اول این رویداد بیش از ۱۰۰ ایده دریافت شد و پس از داوری ۱۴ ایده برای ارائه به صورت شفاهی انتخاب شد

و همچنین ۴۰ ایده برای چاپ در کتاب خلاصه ایده‌ها انتخاب شدند. پس از ارائه ایده‌های انتخاب شده در روز برگزاری رویداد در نهایت ۳ ایده به عنوان ایده برگزیده انتخاب شدند.

۱۱- سامانه ارتباط جامعه و صنعت با دانشگاه (ساجد)

سامانه ارتباط جامعه و صنعت با دانشگاه با هدف ساماندهی فعالیت‌های مرتبط با ارتباط دانشگاه‌ها با جامعه و صنعت و تجمیع فعالیت‌های ارتباط دانشگاه‌ها با جامعه و صنعت در یک سامانه جامع به وجود آمده است. از قابلیت‌های این سامانه به پایش فعالیت‌ها و عملکردهای مختلف توسط دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور، امکان دریافت گزارش‌های مختلف و متنوع از فعالیت‌های ارتباط با جامعه و صنعت و تسهیل در فرآیند ارسال گزارش‌های عملکرد دانشگاه و پژوهشگاه‌های کشور به وزارت عتف می‌توان اشاره کرد.

بخش‌های مختلف سامانه ارتباط جامعه و صنعت با دانشگاه (ساجد)

- اطلاعات و پایش قراردادهای ارتباط با صنعت
- مهارت افزایی
- هدایت شغلی و کارایی تخصصی
- فرصت‌های مطالعاتی در جامعه و صنعت
- رصد اشتغال دانش‌آموختگان
- کارآموزی
- نیازهای پژوهشی صنعتی و کاربردی
- امریه‌های ارتباط با جامعه و صنعت

شکل ۱۰: صفحه اصلی سامانه ارتباط جامعه و صنعت با دانشگاه (ساجد)

امکانات و قابلیت‌های سامانه ارتباط جامعه و صنعت با دانشگاه (ساجد)

- ساماندهی فعالیت‌های مرتبط با ارتباط دانشگاه‌ها با جامعه و صنعت
- امکان دریافت گزارش‌های مختلف و متنوع از فعالیت‌های ارتباط با جامعه و صنعت
- امکان برقراری ارتباط با سامانه‌های دیگر در وزارت عتف
- تجمیع فعالیت‌های ارتباط دانشگاه‌ها با جامعه و صنعت در یک سامانه جامع
- تسهیل در فرآیند ارسال گزارش‌های عملکرد دانشگاه و پژوهشگاه‌های کشور به وزارت عتف
- امکان اضافه نمودن ماژول‌های مورد نیاز هر دانشگاه / پژوهشگاه به سامانه
- پایش فعالیت‌ها و عملکردهای مختلف توسط دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور
- طراحی ساختار فرآیندی برای اجرای فعالیت‌ها و تعیین نقش کاربران هر فرآیند
- امکان وارد نمودن اطلاعات بخش‌های مختلف به سامانه از طریق فایل اکسل

۱۲-۱- توانمند سازی، ساماندهی و توسعه اقدامات مرتبط با اشتغال افزایی

در راستای توانمندسازی، ساماندهی و توسعه اشتغال پذیری دفتر ارتباط با جامعه و صنعت اقدامات متعددی را انجام داده است که به شرح زیر است:

۱۲-۱- هماهنگی و برگزاری دوره‌های مهارت افزایی با مشارکت صنایع و سازمان‌های تخصصی و انعقاد تفاهم نامه های

مرتبط جهت استفاده از ظرفیت ها و توانمندی های آنها و اعطای مشوق به مشارکت کنندگان در دوره های مهارتی

صنایع و سازمان‌های تخصصی به منظور ارتقای توان علمی و فنی، آشنایی با فناوری‌های جدید و رشد و توسعه مراکز خود، نیاز به دانش‌آموختگان با مهارت‌های خاص دارند. بدین منظور وزارت عتف با ساماندهی دوره‌های مهارتی با مشارکت سازمان‌ها و دستگاه‌های اجرایی برای دانشجویان در دانشگاه‌ها، علاوه بر اشتغال فارغ التحصیلان دانشگاهی به ارتقای فنی واحد عملیاتی کمک می‌نمایند و این امر موجب کاهش هزینه‌های آموزش نیروها در واحد‌های صنعتی نیز می‌گردد. بر این اساس هر ساله و در جهت ایجاد ارتباط و استفاده از پتانسیل‌های سازمان‌های مختلف مکاتبه‌هایی انجام می‌شود. همچنین جهت استفاده از توانمندی‌های مراکز تخصصی هم‌جوار، تفاهم نامه‌ای با سازمان فنی و حرفه‌ای منعقد گردید که طی آن برگزاری دوره‌های مهارتی و تخصصی به صورت مشترک در دانشگاه‌ها ساماندهی شد. این همکاری‌ها بستر مناسبی جهت استفاده دانشجویان از کارگاه‌های مراکز ثابت و شعب شهری تحت پوشش سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای برای گذراندن

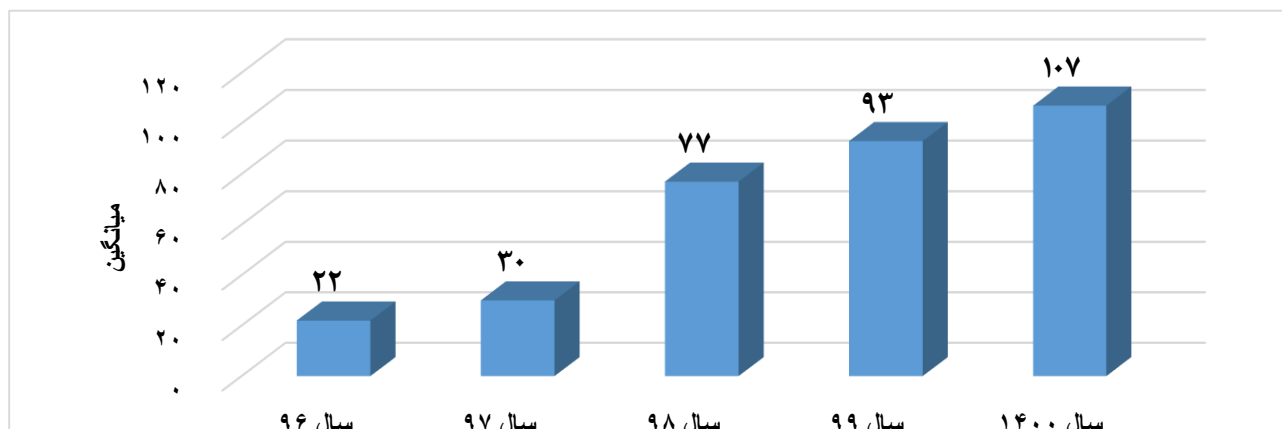
دوره‌های کارورزی و کارآموزی و تدوین روش‌هایی جهت جایگزینی دوره‌های مهارتی سازمان بجای بخشی از دوره‌های کارآموزی دانشجویان فراهم نمود.

همچنین در راستای ایجاد همکاری‌های مشترک و هم‌افزایی هر چه بیشتر سازمان‌ها، تفاهم نامه ای با ستادکل نیروهای مسلح منعقدگردید که بر اساس آن فراگیری مهارت‌های مختلف توسط دانشجویان به منزله ایجاد مشوق‌های لازم برای دانشجویان در نظر گرفته می‌شود که بر این اساس، دانشجویان قابلیت استفاده از امتیازات خدمتی مناسب را خواهند داشت.

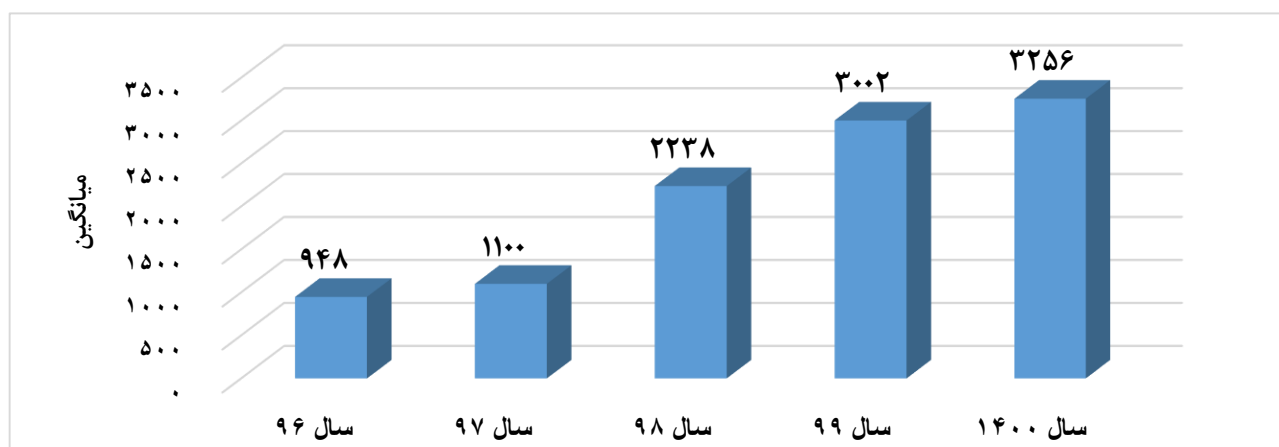
۱-۱۲-۲- ساماندهی و برگزاری دوره‌های مهارت‌افزایی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور

به منظور ارتقای توانمندی‌های مهارت‌های شغلی و حرفه‌ای دانشجویان و دانش‌آموختگان دانشگاهی، تعریف و برگزاری دوره‌های مهارت‌افزایی خارج از برنامه‌های درسی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور، به خصوص برگزاری دوره‌هایی با مشارکت واحدهای صنعتی مورد توجه قرار گرفته است.

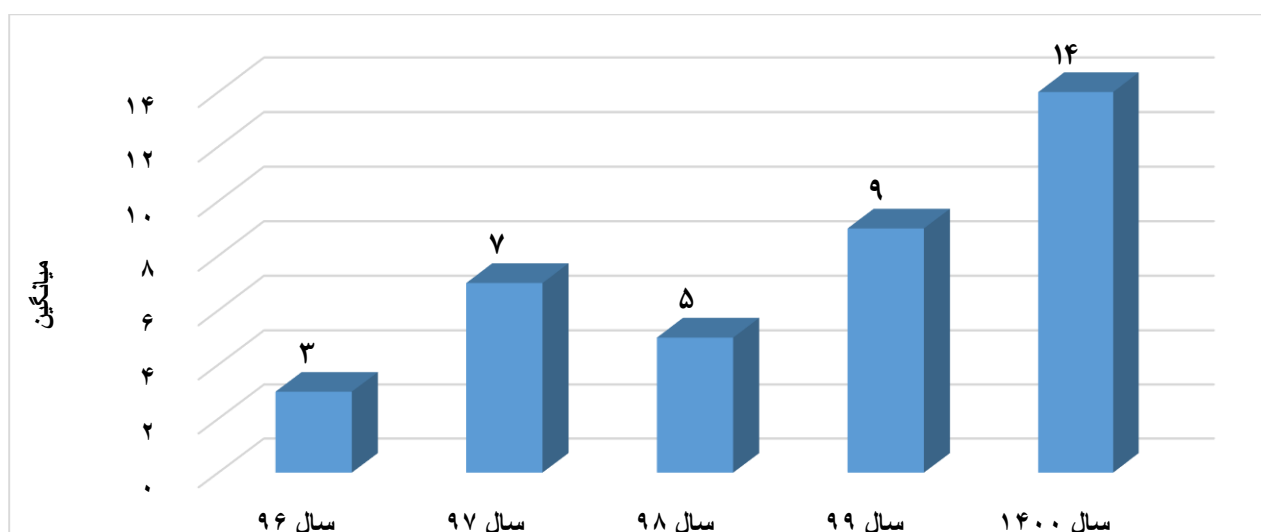
در راستای شناسایی، ساماندهی و رشد و توسعه موثر برگزاری دوره‌های آموزش مهارتی در دانشگاه‌ها و همچنین هم‌افزایی ظرفیت‌های موجود، پایش وضعیت‌های دانشگاه‌ها در سال‌های ۹۶، ۹۷، ۹۸ و ۹۹ اجرا گردید. بر اساس پایش‌های صورت گرفته، وضعیت دوره‌های برگزار شده در دانشگاه‌ها بر اساس تعداد دوره‌های برگزار شده، نوع دوره، تعداد شرکت‌کنندگان در دوره، تعداد شرکت‌کنندگان دوره‌ها به تفکیک مدرک تحصیلی، جنسیت، حضوری، غیرحضوری بودن و همچنین تعداد دوره‌های برگزار شده با مشارکت واحدهای صنعتی بررسی گردید. همچنین بر اساس نتایج آخرین پایش انجام شده در سال ۱۴۰۰ و مطابق اطلاعات دریافتی از ۷۷ دانشگاه، تعداد دوره‌های برگزار شده ۸۲۴۵ و تعداد شرکت‌کنندگان در این دوره در حدود ۲۵۰۷۸۱۸ نفر بوده است. تعداد دوره‌های برگزار شده با مشارکت واحدهای صنعتی نیز در این سال حدود ۱۰۷۸ دوره بوده است که نسبت به سال قبل از رشد قابل توجهی برخوردار بوده است.

شکل ۱۱: میانگین دوره‌های برگزار شده در دانشگاه‌ها در سال‌های ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۹۹ و ۱۴۰۰

شکل ۱۲: میانگین شرکت کنندگان در دوره‌ها در سال‌های ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۹۹ و ۱۴۰۰

شکل ۱۳: میانگین دوره‌های برگزار شده با مشارکت صنعت در سال‌های ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۹۹ و ۱۴۰۰

۱-۱۲-۳- حمایت از طرح های دانشگاه ها در راستای مهارت افزایی و افزایش اشتغال

در راستای افزایش اثر بخشی توانمند سازی و توسعه مهارت افزایی دانشجویان و دانش آموختگان دانشگاهی، حمایت از طرح های مرتبط با مهارت افزایی و اشتغال در دستور کار قرار گرفت که مطابق با آن از طرح های ارسالی ۴۱ دانشگاه حمایت به عمل آمد.

۱-۱۴- ایجاد ساختارهای هدایت شغلی و کاربایی تخصصی در دانشگاه ها

یکی از چالش های مهم در نظام آموزش عالی کشور عدم توازن در تامین نیروی انسانی متخصص، نیاز های کشور و اشتغال مناسب دانش آموختگان دانشگاهی است. بر همین اساس و با توجه به رشد تعداد فارغ التحصیلان دانشگاهی، تخصصی تر شدن مشاغل و حرکت به سمت کسب و کارها بر پایه ی فناوری های پیشرفته و لزوم توسعه و بهره وری صنایع کشور، ایجاد مراکز هدایت شغلی و کاربایی تخصصی امری ضروری می باشد. بدین منظور، برنامه ریزی های مناسبی جهت ایجاد مراکز هدایت شغلی و کاربایی تخصصی صورت پذیرفت. پس از بررسی و ارزیابی عملکرد دانشگاه ها، در حوزه های مرتبط با توانمند سازی و اشتغال پذیری دانشجویان و بر اساس پراکندگی جغرافیایی، در سال ۹۸ و ۹۹ تعداد ۴۰ دانشگاه جهت ایجاد مرکز هدایت شغلی و کاربایی تخصصی انتخاب و مورد حمایت مالی قرار گرفتند. این مراکز بستری مناسب در جهت رشد آگاهی های دانشجویان از ویژگی های شخصیتی و علاقمندی های فردی، مهارت ها و دوره های کارآموزی مورد نیاز، آشنایی با نیازها و الزامات بازارکار حال و آینده و همچنین کمک به یافتن شغل مناسب برای دانش آموختگان دانشگاهی می باشند. این امر افزایش اشتغال دانش آموختگان متخصص دانشگاهی و افزایش امکان ایجاد کسب و کارهای جدید را در بر خواهد داشت.

نشست های متعددی نیز در جهت انتقال تجارب دانشگاه های مختلف با هدف ایجاد ساختار، وظایف و عملکرد مناسب این مراکز برگزار گردید و اقدامات لازم جهت حمایت مالی از برنامه ها و طرح های دانشگاه ها در خصوص مهارت افزایی و ارتقای توان اشتغال پذیری دانشجویان صورت گرفته است. همچنین مستنداتی برای راهنمایی و مشاوره هرچه بیشتر مراکز در دانشگاه ها نیز تهیه گردید.

در راستای آشنایی دانشجویان با رشته‌های مختلف تحصیلی، بازار کار، مهارت‌های مورد نیاز و همچنین استارت‌آپ‌های مرتبط با آنها، نشست‌هایی با مدیریت انجمن‌های علمی و به صورت مجازی برگزار گردید که از جمله آنها می‌توان به برگزاری نشست انجمن مدیریت ایران و انجمن زراعت و اصلاح نباتات ایران اشاره نمود.

۱-۱۵- ساماندهی دوره‌های کارآموزی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور

دوره‌های کارآموزی بخش مهمی از افزایش توانمندی تخصصی و مهارتی دانشجویان محسوب می‌شود. انجام مناسب این دوره‌ها مستلزم نظارت و برنامه‌ریزی دقیق دانشگاه‌ها از یک سو و مشارکت مناسب صنایع برای ارائه تسهیلات و فرصت‌های مناسب است. بر این اساس مکاتبات و مذاکرات مختلفی با وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی صورت گرفته است. با توجه به ضرورت برنامه‌ریزی برای توسعه منابع انسانی مورد نیاز طرح‌های توسعه‌ای کشور و توانمندسازی دانشجویان برای ورود به عرصه فعالیت‌های اقتصادی پس از فراغت از تحصیل، ساماندهی دوره‌های کارآموزی بسیار حائز اهمیت می‌باشد. در این برنامه سعی گردید پس از تدوین شاخص‌ها و عوامل مهم در بهبود کیفی دوره‌ها، برگزاری دوره‌های کارآموزی با همکاری صنایع و دستگاه‌های اجرایی ساماندهی گردد. تدوین بسته‌های تشویقی برای صنایع و استادان راهنما برای مشارکت موثر و سازنده در امر کارآموزی و همچنین اصلاح و بررسی نظام کارآموزی براساس استانداردهای بین‌المللی و اجرای آزمایشی در برخی از دانشگاه‌های کشور از دیگر اقدامات این برنامه بوده است و در جهت ارایه روش‌های مناسب و اثر بخش دوره‌های کارآموزی تدوین شیوه‌نامه کارآموزی نیز در دست تدوین می‌باشد.

۱-۱۶- رصد اشتغال دانش‌آموختگان در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور

طرح رصد اشتغال فارغ‌التحصیلان دانشگاهی نیز مطابق با کتاب حاضر به منظور پایش وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان در سه سال متوالی سال‌های ۹۷ و ۹۸ و ۹۹ صورت گرفته است که کتاب حاضر نیز وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور را در سال ۱۴۰۰ مورد بررسی قرار داده است. بر همین اساس دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور، به عنوان متولیان اصلی آموزش عالی از سال ۱۳۹۷ در پایش اشتغال دانش‌آموختگان فعال شده‌اند تا بتوانند با جمع‌آوری اطلاعات، تصمیم‌گیری‌های درستی انجام دهند و با توجه به نتایج این پایش، کلیه برنامه‌های خود را در حوزه آموزش و پژوهش دانشگاه‌ها، در راستای

توانمندسازی دانشجویان با توجه به شاخص‌های مختلف همانند رشته، مقاطع مختلف تحصیلی، جنسیت و ... و همچنین متناسب با نیاز بازار کار قرار دهند. علاوه بر این، با بررسی میزان اشتغال رشته‌های مختلف دانشگاهی توسط هر دانشگاه می‌توان اهمیت و توجه هر چه بیشتر دانشگاه‌ها را به مساله اشتغال‌پذیری، سیاست‌های مناسب مرتبط با پذیرش دانشجو، ایجاد و توسعه رشته‌های جدید، هدفمندی پایان نامه‌ها و رساله‌های دانشجویی متناسب با نیاز بازار و جامعه و همچنین بهبود سایر فعالیت‌های مرتبط با صنعت و مهارت افزایی را رقم زد.

بر اساس این پایش، میزان اشتغال‌پذیری بر اساس مناطق مختلف پژوهشی و فناوری کشور در دسترس خواهد بود و می‌توان برنامه‌ریزی مناسب و حمایت هر چه بیشتر دولت و نهادهای سیاست‌گذار در مناطق دانشگاهی با اشتغال پایین تر را دنبال کرد.

مسلماً با استمرار در روند اجرای این طرح، می‌توان شاهد دستاوردهای مفیدی در جامعه دانشگاهی بود و به تدریج تعادل مناسبی بین عرضه و تقاضا و بهبود توانمندی‌های شغلی در تمامی رشته‌ها در سطح کشور برقرار کرد. علاوه بر این دستاوردها، ارتباط منسجم دانشگاه‌ها با دانش‌آموختگان می‌تواند به انتقال تجارب آن‌ها منجر شده و نتایج مفیدی داشته باشد. همچنین بر این اساس، این ارتباطات زمینه‌ساز هم‌افزایی هر چه بیشتر بین فعالان و بازیگران عرصه دانشگاهی خواهد بود. به عبارت دیگر، جامعه دانش‌آموختگان هر دانشگاه می‌توانند علاوه بر کمک در اجرای مسئولیت‌های اجتماعی دانشگاه‌ها، مرجع مناسبی برای ارزیابی و آسیب شناسی روندها و برنامه‌های موجود باشند. بر این اساس، مجموعه حاضر بر پایه تحلیل اطلاعات دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی دولتی و غیر دولتی بوده که از تعداد ۶۸ گزارش ارسالی تهیه گردیده است.

از تمامی دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور که در تهیه و تنظیم این گزارش و پایش وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان همکاری داشته‌اند تشکر نموده و همچنین از موسسه پژوهش و برنامه ریزی آموزش عالی که اطلاعات و آمار ثبتي مرتبط با اشتغال را ارائه نمودند، قدردانی می‌گردد. امید است با همکاری مستمر کلیه دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی، شاهد اثر بخشی نتایج این طرح در دانشگاه‌ها و مجموعه آموزش عالی باشیم.

۲- ضرورت

تغییرات اساسی در شرایط جامعه و ماموریت‌های دانشگاه‌ها طی سال‌های اخیر بسیار قابل توجه بوده است. بر این اساس لازم است هماهنگی و انطباق بین تعداد دانش‌آموختگان دانشگاهی، توانمندی‌های فردی و تخصصی آنها و همچنین تطابق با نیازهای کشور و بازار کار بیش از پیش مورد توجه قرار گیرد.

سیاست‌گذاری دانشگاهی و آموزش عالی برآمده از اسناد بالادستی همچون سیاست‌های کلان علم و فناوری، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، مصوبات دولت و برنامه‌های توسعه، سندهای چشم‌انداز و اقتصاد مقاومتی است. بر همین اساس ضرورت توجه به میزان مشاغل و بازارکار موجود و برنامه‌ریزی بر اساس حجم دانش‌آموختگان و توجه به توانمندی‌های شغلی دانشجویان و دانش‌آموختگان دانشگاهی احساس می‌شود که این موضوع در اسناد بالادستی کشور مورد تاکید قرار گرفته و از جمله می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

❖ سیاست‌های کلی اشتغال، ابلاغ شده از سوی مقام معظم رهبری (مدظله العالی):

آموزش نیروی انسانی متخصص، ماهر و کارآمد متناسب با نیازهای بازار کار و توأم کردن آموزش و مهارت و جلب همکاری بنگاه‌های اقتصادی جهت استفاده از ظرفیت آنها؛

❖ سند چشم‌انداز ۱۴۰۴، بند ۷۶ برنامه ششم توسعه:

افزایش سهم آموزش‌های مهارتی در نظام آموزشی کشور؛

❖ برنامه اشتغال فراگیر مصوب ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی؛

تخصیص منابع و تامین اعتبار مورد نیاز برای طرح‌های کارورزی، مهارت‌آموزی در محیط کار واقعی، مشوق‌های کارفرمایی و ...

❖ متناسب‌سازی تحصیل و اشتغال، توسعه دوره‌های کارآموزی و کارورزی در دوره‌های آموزش

عالی؛

نظارت بر دوره‌های آموزشی کاربردی برگزار شده در محیط‌های دانشگاهی با رویکرد افزایش اشتغال‌پذیری،

رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی بر مبنای میزان اشتغال‌پذیری دانش‌آموختگان و ...

❖ قانون نظام جامع آموزش و تربیت فنی، حرفه‌ای و مهارتی مصوب آذرماه ۱۳۹۶

گسترش شایستگی حرفه‌ای، ارتقای جایگاه آموزش و تربیت فنی، حرفه‌ای و مهارتی، کاهش فاصله سطح شایستگی نیروی کار کشور با سطح استاندارد جهانی، هماهنگی در سیاستگذاری کلان، مدیریت در برنامه‌ریزی آموزش‌های فنی، حرفه‌ای و مهارتی و تربیت نیروی کار شایسته، نظام آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای و مهارتی

۳- اهداف

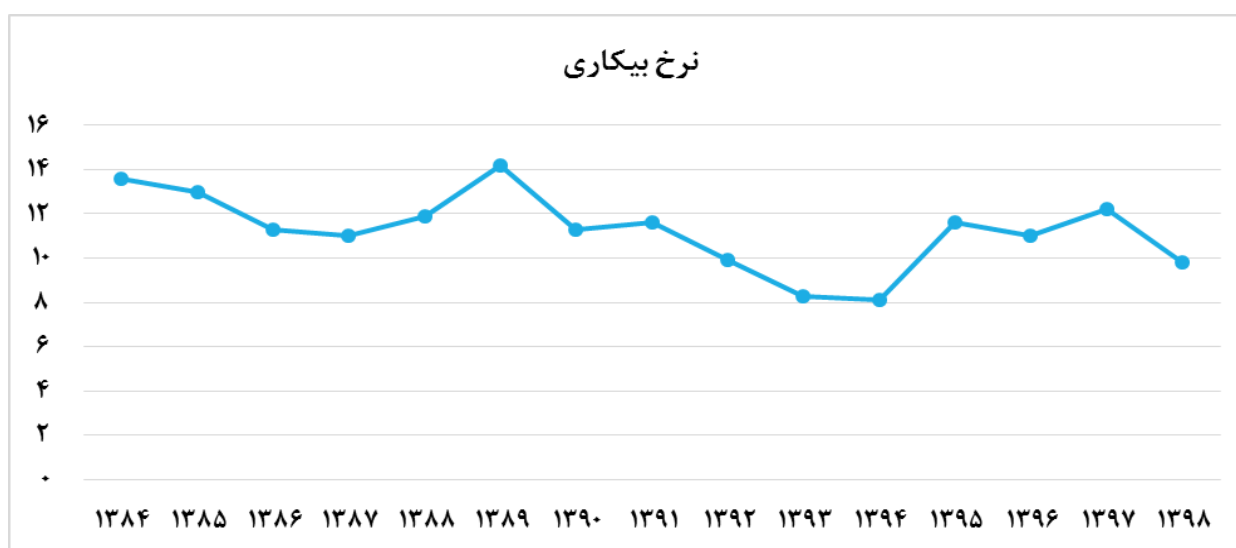
برنامه ریزی مناسب و همراستا با تعداد دانش آموختگان دانشگاهی، رشته های تحصیلی و وضعیت بازار کار، اهمیت پایش سالانه میزان اشتغال دانش آموختگان را نشان می دهد. همچنین با اطلاع رسانی نتایج حاصل از این پایش به ذینفعان و مدیران مرتبط می توان تصمیمات موثری در بهبود مهارت های شغلی، مدیریت پذیرش دانشجو در رشته های مختلف تحصیلی، توسعه رشته های جدید و اشتغال دانش آموختگان اتخاذ نمود. مهمترین اهداف پیمایش اشتغال فارغ التحصیلان دانشگاهی به شرح ذیل است:

- فرهنگ سازی پایش وضعیت اشتغال دانش آموختگان در دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی؛
- ترسیم وضعیت کلی اشتغال و بیکاری فارغ التحصیلان آموزش عالی در رشته ها و مقاطع زمانی مختلف به منظور آگاهی بخشی به متقاضیان آموزش عالی؛
- تهیه آمار و اطلاعات در خصوص رشته های آموزشی مورد نیاز و مازاد بازار کار و ارائه نتایج به مراجع ذیربط؛
- شناسایی شکاف دانشی و مهارتی دانش آموختگان آموزش عالی در بازار کار و تطبیق برنامه و سیاست های نهاد آموزش عالی متناسب با آن؛
- بررسی ابعاد اقتصادی و اشتغالی رشته های دانشگاهی در تعامل با دیگر گروه ها و کمیته های تخصصی وزارت عتف و سایر دستگاه های اجرایی مرتبط؛
- ایجاد ارتباط منسجم بین دانشگاه ها و جامعه فارغ التحصیلان در جهت انتقال تجارب و هم افزایی فعالیت های دانشگاه ها با نیاز های جامعه؛
- تدوین برنامه ها و سیاست های نظام آموزش عالی و سایر نهادهای ذیربط در جهت افزایش اشتغال بر اساس واقعیت های موجود و چشم انداز پیش روی جامعه؛
- جهت گیری نظام ارزشیابی آموزش عالی بر اساس شاخص هایی نظیر میزان اشتغال دانشجویان؛

- ترغیب دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی در جهت شناسایی، تدوین و توسعه دوره های مهارت افزایی مرتبط با رشته های آموزشی و متناسب با نیاز بازار کار جهت افزایش اشتغال؛
- توجه دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی به اهمیت توانمندسازی و اشتغال پذیری دانش آموختگان دانشگاهی در جهت افزایش اشتغال، کیفیت زندگی و جامعه سالم، شاد، نوآور و خلاق؛
- توسعه رشته های اشتغال و حذف رشته های فاقد بازار کار مرتبط؛

۴- وضعیت موجود

طی سال‌های اخیر، موضوع اشتغال در کشور یک موضوع محوری و حائز اهمیت بوده و برنامه‌های مختلفی برای بهبود آن به اجرا گذاشته شده است. مسلماً اطلاعات دقیق از وضع موجود می‌تواند ابزار مناسبی برای تصمیم‌گیری‌ها در این حوزه باشد. با توجه به آنکه یکی از سیاست‌های مهم نظام آموزش عالی بر طبق اسناد بالادستی کاهش بیکاری است، بر همین اساس نیاز به برنامه‌ریزی مناسب در این حوزه از اهمیت بسیار زیادی برخوردار می‌باشد. بنابراین وضعیت کلی اشتغال در کشور و با توجه به اطلاعات مرکز آمار ایران بررسی می‌گردد.

شکل ۱۴: نرخ بیکاری جمعیت ۱۵ تا ۲۴ ساله کشور به تفکیک فصول بر اساس اطلاعات مرکز آمار ایران

در شکل ۱۴، نرخ بیکاری که عبارت است از درصد نسبت جمعیت بیکار به جمعیت فعال (شاغل و بیکار)، در دهه‌های ۸۰ و ۹۰ ارائه شده است. همانطور که مشاهده می‌شود نرخ بیکاری وضعیت متفاوتی در سال‌های مختلف داشته است. در سال ۱۳۸۶ و ۱۳۸۷ نرخ بیکاری در کشور کاهش چشمگیری یافته، ولی مجدداً در سال ۱۳۸۹ افزایش می‌یابد و پس از آن تا سال ۱۳۹۴ کاهش یافته و در سال ۱۳۹۵ و ۱۳۹۷ افزایش و پس از آن در سال ۱۳۹۸ کاهش یافته است. همچنین مشاهده می‌شود که بیشترین نرخ بیکاری مربوط به سال ۱۳۸۹ و کمترین میزان نیز مربوط به سال ۱۳۹۴ بوده است. این امر نشان از عدم استمرار برنامه‌ها و سیاست‌های مناسب اشتغال در طی

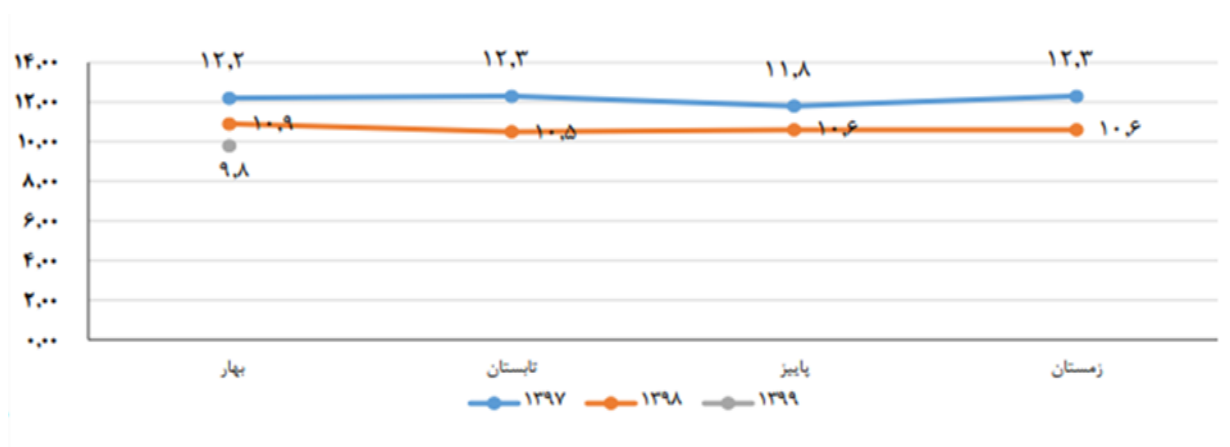
سال های مختلف دارد و بر همین اساس ضروری است، استمرار برنامه های مدون و اصولی با نگاه به روند افزایشی تعداد نیروی انسانی دانش آموخته در معرض ورود به بازار کار مدنظر قرار گیرد.

با توجه به نتایج گزارش بررسی نتایج طرح آمارگیری نیروی کار مرکز آمار ایران در بهار ۱۳۹۹، نرخ مشارکت اقتصادی (شاغلین و بیکاران) جمعیت ۱۵ ساله و بیش تر تکرار شده است. بدین گونه است که ۴۱،۰ درصد جمعیت در سن کار، از نظر اقتصادی فعال بوده اند. نرخ مشارکت اقتصادی در بین مردان و زنان به ترتیب برابر ۶۷،۹ درصد و ۱۴،۱ درصد می باشد. بررسی روند تغییرات نرخ مشارکت اقتصادی کل کشور نشان می دهد که این شاخص نسبت به فصل مشابه در سال قبل ۳،۷ درصد کاهش داشته است که خود نشان دهنده خروج نیروی کار از بازار کار می باشد که بیشتر آن را گروه زنان تشکیل می دهند. همچنین بررسی نسبت اشتغال، بیانگر آن است که ۳۶،۹ درصد از جمعیت در سن کار شاغل بوده اند. این شاخص در بین مردان بیش تر از زنان و در نقاط روستایی بیشتر از نقاط شهری است. بررسی این شاخص نشان دهنده آن است که بازار اشتغال نسبت به سال قبل از رونق کمتری برخوردار بوده و نسبت اشتغال به میزان ۲،۹ درصد کاهش یافته است. این میزان به ترتیب در مردان و زنان ۳،۳ و ۲،۴ درصد و در مناطق شهری ۲،۶ درصد و مناطق روستایی ۴،۰ درصد کاهش یافته است. اما بررسی جمعیت شاغل به تفکیک گروه های عمده فعالیت بیانگر آن است که بخش خدمات با ۴۹،۷ درصد بیشترین سهم اشتغال را به خود اختصاص داده و بخش های صنعت با ۳۱،۸ و کشاورزی با ۱۸،۶ درصد در رتبه های بعدی قرار دارند که جمعیت بخش های صنعت و خدمات در این فصل نسبت به فصل مشابه در سال گذشته به ترتیب معادل ۵،۲ درصد و ۶ درصد رشد منفی داشته اند. بیشترین میزان افزایش جمعیت نیز مربوط به گروه سلامت انسان و مددکاری اجتماعی است که این امر گویای تاثیر بیماری کووید ۱۹ بر بازار کار کشور بوده است. همچنین بیشترین میزان کاهش جمعیت شاغل مربوط به گروه کارکنان ارائه دهنده خدمات و کارکنان فروش بوده است و در مقابل گروه شغلی تکنسین ها و کمک متخصصان با افزایش جمعیت شاغل مواجه شده اند.

همچنین با توجه به نرخ مشارکت بر اساس تفاوت های استانی، استان های سیستان و بلوچستان و گیلان با ۶،۶ درصد بیشترین کاهش را داشته اند و استان چهارمحال و بختیاری با ۰،۸ درصد بیشترین نرخ مشارکت را دارا بوده اند. این بررسی نشان می دهد نرخ مشارکت ۳۰ استان کشور در بهار ۱۳۹۹ نسبت به سال قبل در همین فصل، روند

کاهشی داشته است. بیشترین نسبت اشتغال نیز مربوط به استان زنجان و کمترین مربوط به استان سیستان و بلوچستان با ۲۹,۱ درصد می باشد. در رابطه با نرخ بیکاری نیز بیشترین میزان مربوط به استان لرستان با ۲۱,۰ درصد و کمترین نرخ مربوط به استان خراسان جنوبی با ۴,۰ درصد می باشد. همچنین بیشترین کاهش نرخ بیکاری نسبت به سال قبل در استان یزد بوده که از ۱۲,۷ درصد به ۷,۶ درصد رسیده است.

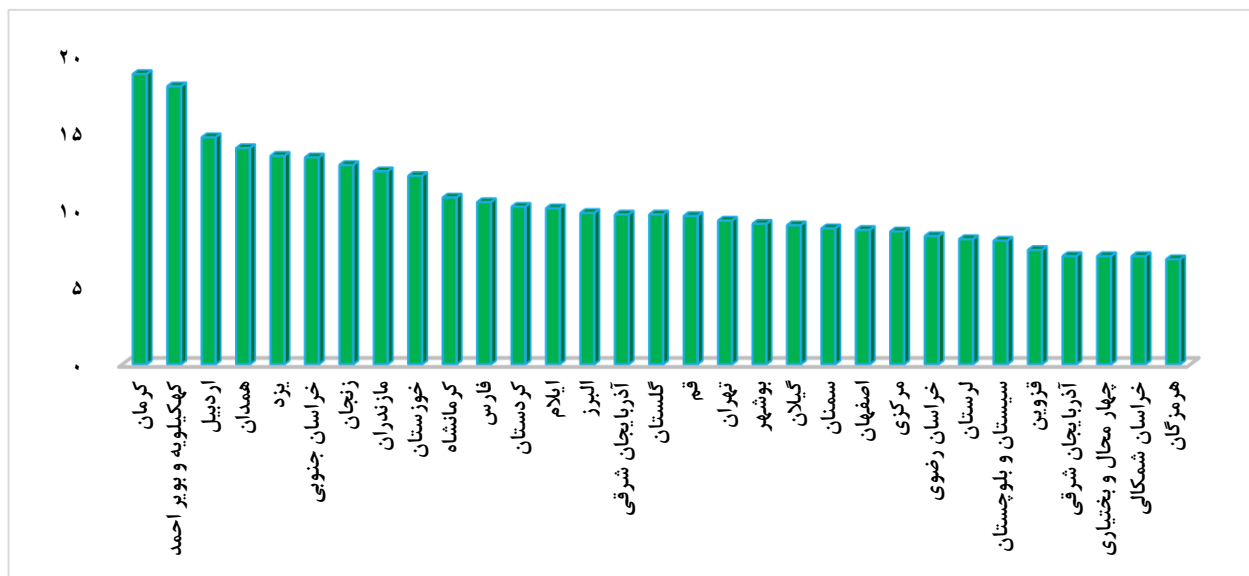
به طور کلی کاهش جمعیت شاغل در سال ۱۳۹۹ نسبت به سال قبل به شدت تحت تاثیر شیوع بیماری کووید ۱۹ قرار گرفته است.

شکل ۱۵: نرخ بیکاری جمعیت ۱۵ سال و بیشتر در فصل های متوالی سال های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹

با توجه به شکل ۱۵، در بهار ۱۳۹۹، ۹,۸ درصد از جمعیت فعال بیکار بوده اند که نرخ بیکاری در بین زنان نسبت به مردان و در نقاط شهری نسبت به روستایی بیشتر بوده است. نرخ بیکاری نسبت به سال قبل نیز در حدود ۱,۱ درصد کاهش داشته است که البته با توجه به سایر شاخص ها در بهار سال ۱۳۹۹ بخش قابل توجهی از جمعیت از بازار کار خارج شده و به جمعیت غیر فعال افزوده شده اند. به همین علت در این حالت کاهش نرخ بیکاری حاکی

از شرایط مساعد بازار کار نیست و این مساله به دلیل بحران جهانی بیماری کووید ۱۹ می باشد که جمعیت شاغل کاهش محسوسی یافته است.

شکل ۱۶: نرخ بیکاری جمعیت ۱۵ تا ۲۴ ساله زمستان ۱۳۹۹

باتوجه به آمار فوق و همچنین گسترش کمی دانش آموختگان و تخصص های مختلف مورد نیاز جامعه، بررسی مستمر وضعیت اشتغال دانش آموختگان بسیار ضروری است. مسلماً میزان اشتغال دانش آموختگان دانشگاه ها تابع عوامل و شرایط مختلفی است که بسیاری از آن ها خارج از حوزه وظایف و برنامه های وزارت عتف است اما ضرورت توسعه توانمندی ها، مهارت ها و انطباق آموخته های دانش آموختگان با نیازهای شغلی و حرفه ای حائز اهمیت جدی بوده و بایستی با پایش منظم، وضعیت اشتغال دانش آموختگان این موضوع مورد ارزیابی قرار گیرد.

بدین منظور این دفتر اقدام به بررسی و پایش وضعیت اشتغال دانش آموختگان در چهار سال متوالی از سال ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰ نموده و وضعیت اشتغال ۴ سال قبل دانش آموختگان را مورد بررسی قرار داده است تا عملاً اطلاعات واقعی تری بدست آمده و فرصت کافی برای کاربایی پس از دوره خدمت سربازی و موارد مشابه لحاظ شده باشد. بر همین اساس کلیه دانش آموختگان دانشگاهی اعم از زن و مرد (مهر ۹۵ الی شهریور ۱۳۹۶) که در این ۴ سال مشغول به کار شده اند، شامل استخدام شدگان در ارگان ها و سازمان های دولتی، فعالین در حوزه مشاغل آزاد و همچنین دانش آموختگانی که در مراکزی خاص مانند نیروهای مسلح به عنوان امریه و سرباز فعالیت دارند به عنوان جمعیت شاغل محسوب می گردند. خوشبختانه در سال ۱۴۰۰ این پیمایش با همکاری گسترده دانشگاه ها و مراکز

علمی کشور انجام شد. با اجرای این پیمایش وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان مشخص شده و می‌توانند اطلاعات مؤثری در جهت ارزیابی دقیق تر برنامه ها و همچنین تدوین برنامه های جدید در اختیار وزارت علوم، تحقیقات و فناوری قرار دهند.

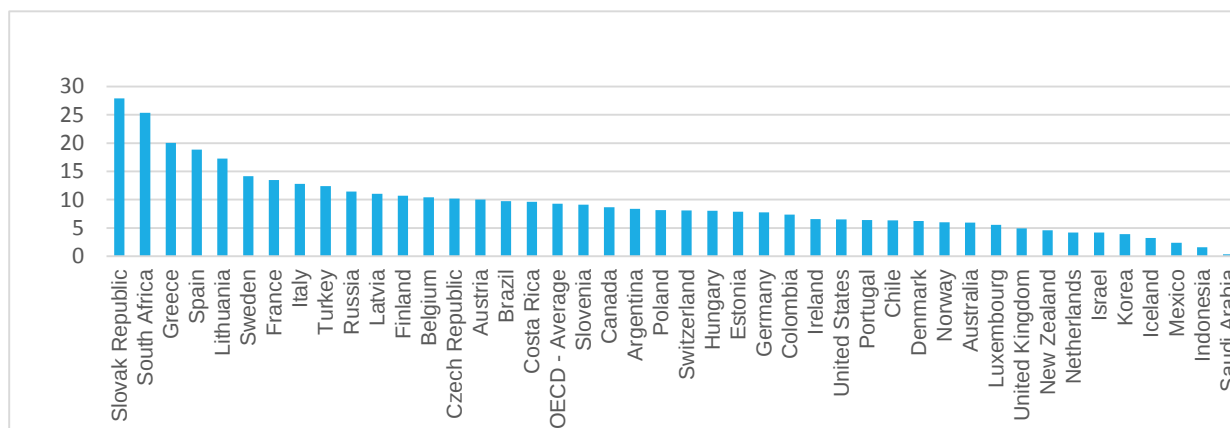
امید است با انجام این طرح، دانشگاه‌ها بتوانند با ارتباط با جامعه دانش‌آموختگان خود که در بخش‌های مختلف جامعه فعال هستند، همکاری‌های مفیدی را آغاز نمایند. این ارتباطات می‌تواند به منظور توسعه کیفی فعالیت دانشگاه‌ها و همچنین هم‌راستا شدن آنها با برنامه و فعالیت‌های ملی و استانی بسیار مفید باشد.

نتایج نشان می‌دهد که برای کسب اطلاعات دقیق تر و امکان انجام تحلیل‌های کارشناسی، نیاز به آمارهایی با جزئیات بیشتر وجود دارد. از همین رو برای دریافت اطلاعات اشتغال دانش‌آموختگان در سال ۱۴۰۰ از طریق سامانه ثبتی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی نیز اقدام گردید و برخی از اطلاعات دریافتی از دانشگاه‌ها مقایسه شدند. البته تفاوت‌هایی در تعریف جمعیت دانش‌آموخته شاغل از سوی سامانه ثبتی وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی موجود است که در بررسی و مقایسه آمار دریافتی و تحلیل اطلاعات به آن توجه شده است که به شرح زیر می‌باشد:

- تعدادی از دانش‌آموختگان که در مراکز خاص مانند نیروهای مسلح مشغول به فعالیت هستند، آمار اشتغال آنها در سامانه ثبت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ثبت نمی‌گردد.
- تعدادی از دانش‌آموختگان مشغول به فعالیت در مشاغل آزاد هستند که در سامانه ثبتی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ثبت نمی‌شوند اما در آمار طرح پایش لحاظ می‌گردند.
- تعدادی از دانش‌آموختگان که مشغول به تحصیل در مقاطع بالاتر می‌باشند در سامانه ثبتی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ثبت نمی‌گردند.

۵- تجارب و برنامه های دانشگاه های دنیا در حوزه اشتغال افزایی

در سال های اخیر، وضعیت اشتغال دانش آموختگان تبدیل به یکی از مهمترین شاخص های عملکردی دانشگاه ها در سراسر دنیا شده است. در بسیاری از کشورها به منظور بهبود این شاخص برنامه ها و سیاست هایی را به اجرا گذاشته اند و بر همین اساس موسسات مختلف اقدام به رتبه بندی کشورها و دانشگاه ها بر اساس شاخص هایی نظیر روش های افزایش کیفیت آموزش، کیفیت تحقیقات، قابلیت جذب در بازار کار و ... نمودند. بر همین اساس مساله اشتغال به عنوان یک شاخص کلیدی در رتبه بندی دانشگاه ها لحاظ گردید. از مهمترین مراکز رتبه بندی کشورها در رابطه با ارائه آمار نیروی کار می توان به سازمان همکاری و توسعه اقتصادی Development Organisation for Economic Co-operation and (OECD) و همچنین رتبه بندی دانشگاه ها به رتبه بندی موسسه QS World، موسسه تایمز، دانشگاه شانگهای و ... اشاره نمود. که در ذیل اشاره مختصری به آن خواهد شد.

Unemployment rates by education level

Below upper secondary, % of 25-64 year-olds, 2019 or latest available

Source: Education at a glance: Educational attainment and labour-force status

Show:

Chart

Map

Table

Fullscreen

Share

Download

My pinboard

شکل ۱۷: نرخ بیکاری دانش آموختگان دانشگاهی در کشورهای منتخب سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD) در سال ۲۰۲۰

شکل ۱۷، نرخ بیکاری دانش‌آموختگان دانشگاهی در کشورهای منتخب سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD) در سال ۲۰۲۰ میلادی را نمایش می‌دهد.

این سازمان اقتصادی بین‌المللی هر ساله، چگونگی وضعیت اقتصادی کشورهای جهان و نیروی کار در آنها را مشخص می‌سازد. همان‌طور که ملاحظه می‌شود کشور اسلواکی با ۲۷/۹، آفریقای جنوبی با ۲۵/۳، یونان با ۲۰/۰۳ بیشترین نرخ بیکاری و عربستان سعودی با ۰/۳، اندونزی با ۱/۵ و مکزیک با ۲/۳ و کره کمترین میزان بیکاری را در سطوح دانش‌آموختگان دارا هستند.

این امر نشان از کاهش نرخ بیکاری دانش‌آموختگان در کشورهای آسیایی و آسیای جنوب شرقی دارد که می‌توان یکی از عوامل آن را تعداد نسبتاً کم فارغ‌التحصیلان در مقایسه با بازار کار گسترده برای دانش‌آموختگان بیان نمود. برخی از کشورها مانند مکزیک در جهت افزایش اشتغال پذیری دانش‌آموختگان و تشویق توسعه و رقابت پذیری، کمیته‌ای متشکل از نمایندگان دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی، تشکلهای کارفرمایی و دولت تشکیل داده‌اند که این امر موجب هماهنگی‌های هر چه بیشتر بین نهادهای ذینفع و افزایش اشتغال گردیده است.

University Rankings

Rankings Indicators

QS Graduate Employability Rankings

RANKUNIVERSITYLOCATIONCOMPARE5 STARS™

↑ Rank↓ University↓ Overall Score

1	 Massachusetts Institute of Technology (MIT) 📍 Cambridge, United States	100	Know More		
2	 Stanford University 📍 Stanford, United States	99.3	Know More		
3	 University of California, Los Angeles (UCLA) 📍 Los Angeles, United States	99.1	Know More		
4	 The University of Sydney 📍 Sydney, Australia	98.1	Get in touch		
5	 Harvard University 📍 Cambridge, United States	97.7	Know More		
6	 Tsinghua University 📍 Beijing, China (Mainland)	96.9	Know More		
7	 University of Oxford 📍 Oxford, United Kingdom	96.7	Know More		
8	 The University of Melbourne 📍 Parkville, Australia	94.5	Know More		
9	 Cornell University 📍 Ithaca, United States	94.4	Know More		

شکل ۱۸: دانشگاه‌های برتر بر اساس رتبه بندی QS

در شکل ۱۸، دانشگاه‌های برتر دنیا در ایجاد فرصت‌های شغلی برای دوره‌های آموزش عالی در سال ۲۰۲۲ در رتبه بندی QS فهرست شده‌اند. این رتبه بندی توسط موسسه (QS) (Quacquarelli Symonds) منتشر می‌شود که تا سال ۲۰۰۹ با همکاری موسسه تایمز رتبه‌بندی‌های خود را منتشر می‌نمود و امروزه رتبه‌بندی خود را با عنوان بهترین دانشگاه‌های جهان منتشر می‌نماید. با توجه به این رتبه بندی دانشگاه‌های ماساچوست، استنفورد، کالیفرنیا و سیدنی جایگاه های اول تا چهارم را دارند.

در این رتبه بندی تعداد ۲۴ کشور اسلامی حضور داشته اند. در میان کشورهای اسلامی کشور مالزی با ۲۲ دانشگاه (با بهترین رتبه ۶۵) و ترکیه با ۲۱ دانشگاه (بهترین رتبه ۵۲۰-۵۱۱)، و اندونزی با ۱۶ دانشگاه (بهترین رتبه ۲۵۴) بیشترین تعداد حضور را دارند. کشور مالزی بهترین رتبه در بین دانشگاه‌های کشورهای اسلامی را نیز به دست آورده است.

بر اساس این رتبه بندی دانشگاه‌های صنعتی شریف با رتبه (۳۸۱)، صنعتی امیرکبیر با رتبه ۴۶۵، تهران با رتبه (۵۲۱-۵۳۰)، علم و صنعت با رتبه (۵۵۰-۵۴۱)، شیراز با رتبه (۸۰۰-۷۵۱) و شهید بهشتی با رتبه (۱۰۰۱-۱۲۰۰)، بالاترین رتبه‌ها را در بین دانشگاه‌های ایران دارا هستند و اکثرا از دانشگاه‌های بزرگ و معتبر کشور می‌باشند. در رتبه بندی کیو اس در سال ۲۰۲۲ تمام دانشگاه‌های ایران نسبت به سال گذشته از لحاظ رتبه ارتقا پیدا کرده اند. بر اساس حضور سه دانشگاه صنعتی در این رتبه بندی که نیمی از دانشگاه‌های حاضر را تشکیل می‌دهند و دو دانشگاه اول نیز دانشگاه صنعتی هستند، می‌توان گفت که دانشگاه‌های صنعتی به نسبت اینکه تعداد آنها از دانشگاه‌های جامع و علوم پزشکی کمتر است در این رتبه بندی عملکرد بهتری داشته اند. همچنین توجه به انتقال تجارب این دانشگاه‌ها به سایر مناطق و دانشگاه‌های کوچک اهمیت زیادی در رشد کلیه دانشگاه‌های کشور خواهد داشت.

به طور کلی می‌توان گفت که تمامی دانشگاه‌های برتر در کشورهای صنعتی و پیشرفته حضور دارند، از همین رو می‌توان گفت یکی از الزامات افزایش درصد اشتغال دانش‌آموختگان در کشور، رشد و توسعه صنایع و ایجاد بازار کار مناسب است. بر این اساس ضروری است دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و سایر مراکز آموزش عالی کشور توجه بیشتری

به برنامه‌ریزی‌های مستمر و مناسب در جهت افزایش اشتغال، کیفیت تحقیقات مرتبط با حوزه صنعت و همچنین آموزش‌های مرتبط با نیازهای بازارکار را در دستور کار خود قرار دهند.

RANKING		SCORES			
Rank	Name Country/Region	No. of FTE Students	No. of students per staff	International Students	Female:Male Ratio
1	University of Oxford United Kingdom Enquire	20,774	11.1	41%	46 : 54
2	Stanford University United States Explore	16,223	7.4	23%	44 : 56
3	Harvard University United States	21,261	9.3	25%	49 : 51
4	California Institute of Technology United States	2,238	6.3	33%	36 : 64
5	Massachusetts Institute of Technology United States	11,276	8.4	34%	39 : 61
6	University of Cambridge United Kingdom Enquire	19,370	11.0	38%	47 : 53
7	University of California, Berkeley United States	39,918	19.8	17%	51 : 49
8	Yale University United States	12,910	6.0	20%	50 : 50
9	Princeton University United States	8,091	8.0	23%	46 : 54
10	The University of Chicago United States Explore	14,292	5.9	31%	46 : 54

شکل ۱۹: دانشگاه‌های برتر دنیا در سال ۲۰۲۰ از لحاظ ایجاد فرصت‌های شغلی برای دانش‌آموختگان در رتبه بندی Times

شکل ۱۹، دانشگاه‌های برتر دنیا را از لحاظ کیفیت پژوهش، ایجاد فرصت‌های شغلی و جذب دانشجویان نشان می‌دهد. رتبه‌بندی تایمز یکی از مشهورترین نظام‌های رتبه‌بندی بین‌المللی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی است. شاخص‌های اساسی سیستم تایمز شامل کیفیت تدریس، کیفیت تحقیقات، میزان اشتغال دانش‌آموختگان، بنیاد سازمانی دانشگاه، نوآوری‌ها و به اشتراک گذاشتن علوم مختلف است. در این رتبه‌بندی اهمیت میزان درآمد زایی دانشگاه‌ها، خصوصاً درآمد‌های صنعتی، ارتباط با بازار کار و صنعت و همچنین میزان اشتغال دانش‌آموختگان حائز اهمیت می‌باشد.

همانطور که مشاهده می‌شود در این رتبه‌بندی دانشگاه‌های آکسفورد، استنفورد و هاروارد جایگاه‌های اول تا سوم را دارند و این امر نشان‌دهنده نزدیکی نتایج این رتبه‌بندی با رتبه‌بندی QS و برتر بودن دانشگاه‌های حوزه صنعتی و پیشرفته می‌باشد که برنامه ریزی دقیقی را در نظام‌مند نمودن و همراهی کلیه سازمان‌های موجود در جامعه در جهت افزایش اشتغال و بهبود کیفیت زندگی ایجاد نموده‌اند.

مطابق با بررسی‌های به عمل آمده از دانشگاه‌های ایران دانشگاه علوم پزشکی کردستان، صنعتی نوشیروانی بابل، صنعتی شریف، امیرکبیر، علوم پزشکی ایران، علم و صنعت، کاشان، علوم پزشکی مشهد، تهران، علوم پزشکی تهران و صنعتی اصفهان نیز به ترتیب از رتبه ۳۰۱ و بالاتر را در این رتبه‌بندی کسب نموده‌اند.

Top 1000 Methodology Statistics					
World Rank	Institution*	By location	National/Regional Rank	Total Score	Score on Alumni
		All			
1	Harvard University		1	100.0	100.0
2	Stanford University		2	74.2	43.8
3	University of Cambridge		1	70.6	79.5
4	Massachusetts Institute of Technology (MIT)		3	69.6	71.4
5	University of California, Berkeley		4	65.8	64.9
6	Princeton University		5	61.1	59.0
7	Columbia University		6	58.6	59.5
8	California Institute of Technology		7	57.7	50.7
9	University of Oxford		2	57.2	48.9
10	University of Chicago		8	54.6	58.7

شکل ۲۰: ۱۰ دانشگاه برتر دنیا در سال ۲۰۲۰ از لحاظ ایجاد فرصت‌های شغلی برای دانش‌آموختگان در رتبه‌بندی shanghai

در شکل ۲۰، ده دانشگاه برتر دنیا در ایجاد فرصت‌های آموزشی و پژوهشی برای دوره‌های آموزش عالی در سال ۲۰۲۰ در رتبه بندی شانگهای نشان داده شده است.

ایده اولیه رتبه بندی دانشگاه‌های جهان توسط دانشگاه شانگهای جیانگ پایه گذاری شد و بر اساس این نظام رتبه بندی، دانشگاه‌هایی که دارای جایزه نوبل، پژوهشگران دارای استناد بالا و یا مقاله‌های منتشر شده در مجله‌های nature و science هستند در این رتبه‌بندی مورد بررسی قرار می‌گیرند. علاوه بر این دانشگاه‌هایی که دارای تعداد زیادی مقاله‌های نمایه شده در نمایه گسترده استنادی علوم و نمایه استنادی علوم اجتماعی هستند نیز توسط این نظام رتبه‌بندی، مورد ارزیابی قرار می‌گیرند. بر اساس این رتبه بندی دانشگاه‌های هاروارد، استنفورد و کمبریج تقریباً همانند نظام رتبه بندی موسسه تایمز بالاترین جایگاه‌ها را به خود اختصاص داده‌اند.

Academic Ranking of World Universities 2020

Iran

Country Rank	Institution	World Rank
1	University of Tehran	301-400
2-5	Amirkabir University of Technology	501-600
2-5	Sharif University of Technology	501-600
2-5	Tarbiat Modares University	501-600
2-5	Tehran University of Medical Sciences	501-600
6-7	Shahid Beheshti University of Medical Sciences	701-800
6-7	Shiraz University	701-800
8-9	Ferdowsi University of Mashhad	801-900
8-9	University of Tabriz	801-900
10-12	Iran University of Science & Technology	901-1000
10-12	Isfahan University of Technology	901-1000
10-12	University of Guilan	901-1000

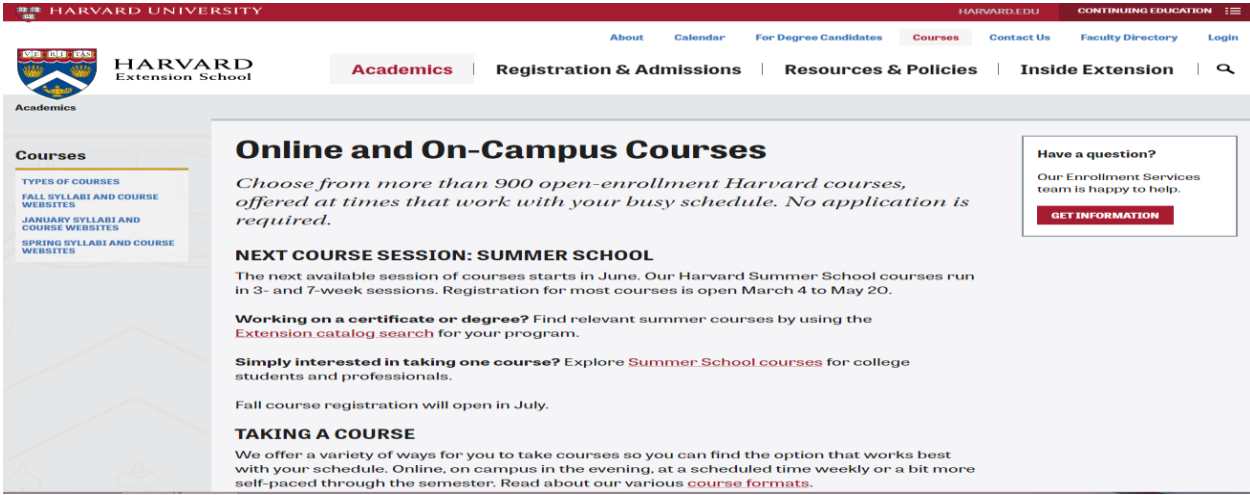
شکل ۲۱: رتبه دانشگاه‌های ایران در رتبه بندی سال ۲۰۲۰ shanghai

مطابق با شکل ۲۱، دوازده دانشگاه از کشور ایران در این رتبه بندی قرار دارند که به ترتیب شامل دانشگاه تهران، صنعتی امیر کبیر، صنعتی شریف و تربیت مدرس، علوم پزشکی تهران، شهید بهشتی، شیراز، فردوسی مشهد، تبریز، علم و صنعت، صنعتی اصفهان و گیلان است.

بررسی نتایج رتبه بندی های مختلف نشان دهنده آن است که دانشگاه هایی که در کشور های صنعتی و پیشرفته قرار دارند تقریباً در کلیه رتبه بندی ها اعم از رتبه بندی هایی که به شاخص اشتغال اهمیت می دهند و همچنین در رتبه بندی هایی که شاخص اساسی آنها چاپ مقالات در نمایه های بین المللی است، رتبه های بالاتری را به خود اختصاص داده اند. این بدان معنی است که دانشگاه های برتر دنیا به همان میزانی که به چاپ مقالات در نمایه های بین المللی و توسعه علم اهمیت می دهند به موضوع مهارت افزایی دانشجویان و اشتغال آنها نیز توجه داشته و اقدامات مناسبی را در این خصوص برنامه ریزی و اجرا می نمایند.

بر همین اساس و در ادامه به ارائه تجربه و برنامه های برخی از دانشگاه هایی که رتبه بالایی در افزایش اشتغال از طریق توانمند سازی دانشجویان، انجام تحقیقات و پژوهش های ارزشمند در حوزه ارتباط با صنعت و در نتیجه جذب بیشتر دانشجو دارند خواهیم پرداخت.

۵-۱- دانشگاه هاروارد Harvard

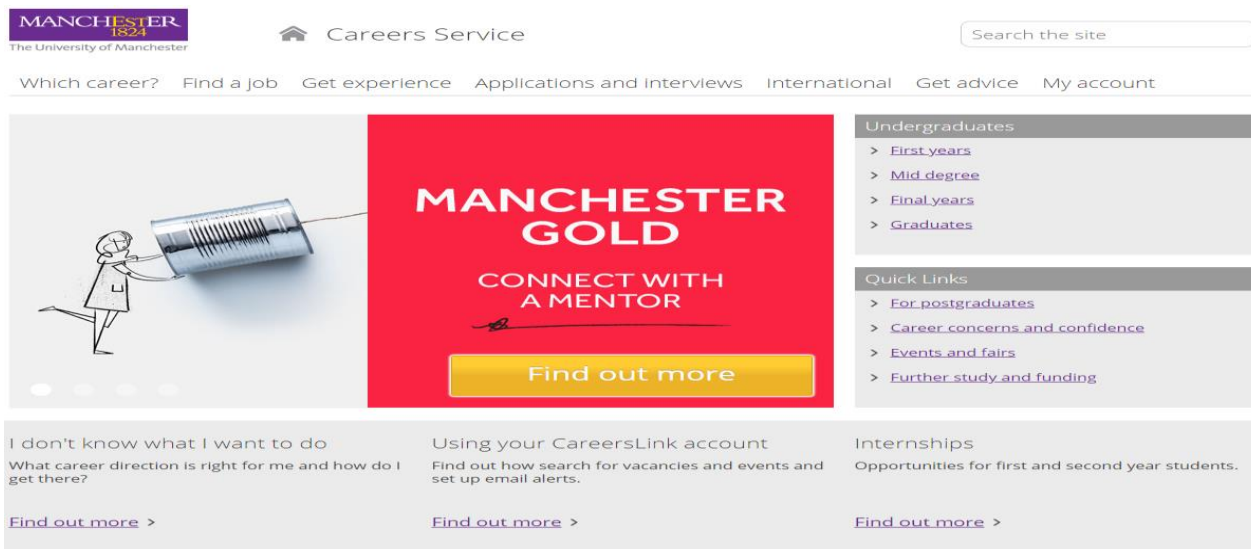

The screenshot shows the Harvard University Extension School website. The header includes the Harvard University logo and navigation links like 'About', 'Calendar', 'For Degree Candidates', 'Courses', 'Contact Us', 'Faculty Directory', and 'Login'. The main content area is titled 'Online and On-Campus Courses' and features a sidebar with 'Courses' and 'Types of Courses' (Fall, January, Spring syllabi and course websites). The main text promotes over 900 open-enrollment courses, mentions the next session is Summer School starting in June, and provides links for working on a certificate or degree, simply interested in taking one course, and taking a course. A 'Have a question?' box with a 'GET INFORMATION' button is also visible.

دانشگاه هاروارد یکی از دانشگاه هایی است که در رتبه بندی های مختلف بین المللی دانشگاه های مختلف از رتبه بالایی برخوردار بوده است. این دانشگاه دوره های مختلفی را جهت توانمند سازی و اشتغال دانشجویان برگزار می کند که به دو دسته آنلاین و حضوری تقسیم می شود. این دوره ها چیزی حدود ۱۰۰۰ عنوان را در رشته ها و زمینه های مختلف شامل می شود. برخی از این دوره ها مانند تجارت، روزنامه نگاری، بازاریابی و غیره خاصیت کاربردی بیشتری دارند و امکان اشتغال محصلین را افزایش می دهند.

همچنین این دانشگاه در راستای افزایش اشتغال موثر، برنامه های متعددی را برای آموزش، مشاوره و هدایت شغلی و در نتیجه کارایی و ورود دانشجویان به بازار کار در نظر گرفته است که اغلب این برنامه ها در فصل تابستان ارایه می شود. دانشگاه هاروارد متغیر های تاثیر گذار در شکل گیری انتخاب شغلی را در ارتباط با اقتصاد جهانی و به تنوع و حجم موقعیت های در دسترس دانش آموختگان در یک مقطع زمانی خاص در نظر می گیرد. با توجه به گزارش های موجود در سامانه حدود ۸۳ درصد از دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد به مدرسه فارغ التحصیلی یا شغلی باز می گردند. این بدان معناست که فارغ التحصیلان چند موقعیت شغلی را تجربه می کنند که به آنها کمک می نماید تا مهارت هایی را بیاموزند تا برای انتخاب شغل آینده ماهر گردند. بخش دیگری از این سایت به مشاوره شغلی مربوط می باشد. مشاوران در دسترس این دانشگاه قرار ملاقات های برنامه ریزی شده افراد را به صورت مجازی از طریق تلفن و یا اسکایپ انجام داده و در این بین علل عدم موفقیت افراد در انتخاب شغل و عدم ورود به بازار کار را نیز بررسی می نمایند. این دانشگاه مسیرهای شغلی هر رشته را برای متقاضیان ارائه می کند. همچنین یکی از برنامه های جالب این دانشگاه برگزاری دوره های تابستانه هدایت و مشاوره شغلی است.

۵-۲ - دانشگاه منچستر Manchester

The screenshot shows the Manchester University Careers Service website. At the top, there is a navigation bar with links: Which career?, Find a job, Get experience, Applications and interviews, International, Get advice, and My account. Below this is a large banner for 'MANCHESTER GOLD' with the text 'CONNECT WITH A MENTOR' and a 'Find out more' button. To the right of the banner is a sidebar with 'Undergraduates' and 'Quick Links' sections. The 'Undergraduates' section lists: First years, Mid degree, Final years, and Graduates. The 'Quick Links' section lists: For postgraduates, Career concerns and confidence, Events and fairs, and Further study and funding. Below the banner and sidebar are three columns of text providing information about career direction, using CareersLink account, and internships, each with a 'Find out more' link.

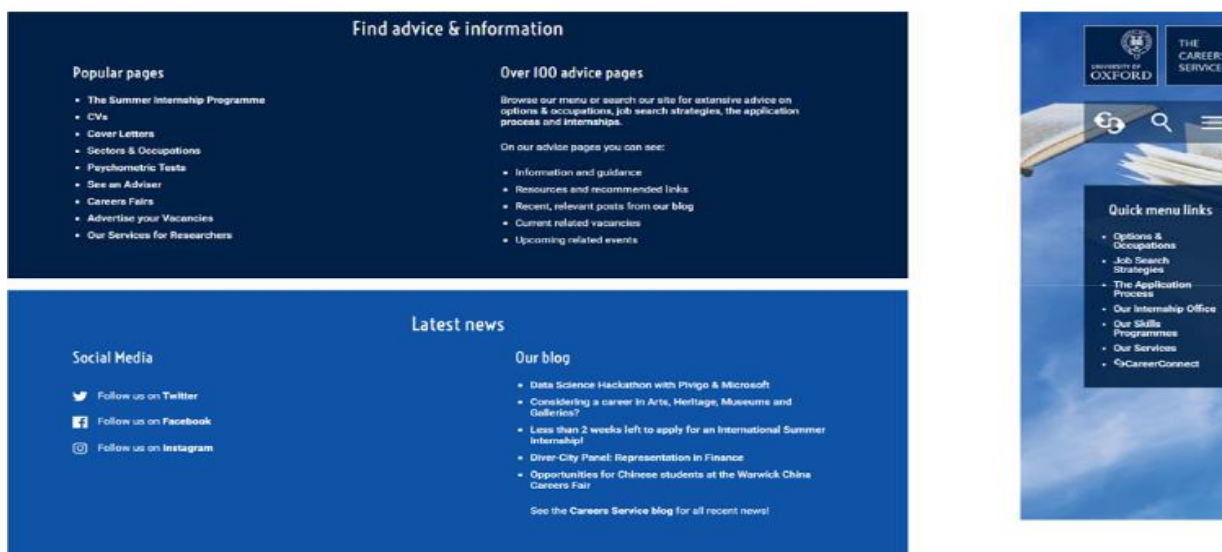
از دیگر دانشگاه هایی که دارای رتبه بالا در اکثر رتبه بندی های بین المللی دانشگاهی داشته است، دانشگاه منچستر می باشد. در وبسایت این دانشگاه قسمتی تحت عنوان خدمات شغلی مشخص شده است که بخش های مختلفی را در اختیار دانشجویان جدیدالورود، میانه راه، در انتهای راه و فارغ التحصیلان قرار می دهد. در این سرویس شما

می‌توانید در رابطه با مشاغل اطلاعاتی پیدا کرده، مشاوره گرفته، برای کارآموزی درخواست داده یا در کارگاه‌های مهارت‌آموزی ثبت‌نام کنید. دانشگاه منچستر برای ۱۸ مهارت زیر کارگاه، فستیوال و جشنواره دارد. مهارت‌ها شامل موارد ارائه شده در جدول به شرح زیر می‌باشد:

۱	قابلیت انطباق	۶	انعطاف‌پذیری	۱۱	مذاکره	۱۶	پژوهش
۲	مهارت‌های تحلیلی	۷	ابتکار	۱۲	شبکه‌یابی	۱۷	کار تیمی
۳	آگاهی تجاری	۸	نوآوری	۱۳	مهارت‌های حسابداری	۱۸	مدیریت زمان
۴	ارتباطات	۹	مهارت‌های آی‌تی	۱۴	سازمان‌دهی		
۵	تصمیم‌گیری	۱۰	رهبری	۱۵	حل مسئله		

همچنین این دانشگاه بخشی را به راهنمایی و مشاوره شغلی اختصاص داده است. در این بخش دانشجویان می‌توانند قرار ملاقاتی را با مشاوران شغلی ترتیب دهند و ایده‌های شغلی خود را با او در میان بگذارند. دانشگاه پس از تعیین وقت ملاقات مهم‌ترین پرسش‌های شغلی را در این قسمت فهرست بندی می‌کند. بیشترین سوال دانشجویان آن است که «نمی‌دانم چه کاری را انجام دهم؟» مشاوران دانشگاه در برابر این پرسش تلاش می‌کنند تا ترجیحات، توانایی‌ها، مهارت‌ها، نقاط ضعف، قوت و ارزش‌های دانشجویان را برای رسیدن به شغلی مناسب بررسی نماید. دومین پرسش و مساله دانشجویان آن است که «چه شغلی مناسب من است؟» در این بخش مشاوران تلاش می‌کنند تا دانشجویان را با انتخاب‌ها و استراتژی‌های مناسب جستجوی شغل آشنا کنند. سومین درخواست دانشجویان کسب تجربه و مهارت‌های متناسب با شغل می‌باشد. مساله بعدی روش مناسب موفقیت در مصاحبه‌های شغلی است که مشاوران پاسخگویی به این سوالات را در برنامه کار خود قرار می‌دهند.

۵-۳- دانشگاه آکسفورد Oxford

از دیگر دانشگاه های معتبر در رتبه بندی های بین المللی می توان به دانشگاه آکسفورد اشاره نمود. در وبسایت این دانشگاه بخشی مجزا به مشاغل اختصاص یافته است. در این بخش عناوینی همانند انتخاب ها و حرفه ها، استراتژی های جستجوی شغل، اداره کارآموزی، برنامه های مهارت افزایی و مشاهده می شود.

در بخش مهارت های شغل یابی این دانشگاه ۸ مهارت را به عنوان مهارت های شغل یابی عنوان می نماید که شامل موارد زیر می باشد:

۱	ارتباطات	۴	مدیریت خود	۷	کار تیمی
۲	خلاقیت	۵	قابلیت رهبری	۸	آگاهی های تجاری
۳	ابتکار	۶	برنامه ریزی		

به طور معمول دانشجویانی که در حال تحصیل در آکسفورد هستند، اجازه کار تمام مدت ندارند. با این حال امکاناتی برای دانشجویان فراهم شده است که بتوانند به صورت ساعت های محدودی مشغول به انجام شغل های دانشجویی

شوند. دانشجویان برای اشتغال به کار دانشجویی نیاز به اخذ مجوز از اساتید خود خواهند داشت. همچنین ممکن است دانشگاه در طول فصل‌های کنفرانس تابستانی مشاغلی را برای دانشجویان خود در نظر بگیرند. مشاغل دانشجویی در آکسفورد امکان اشتغال به کار دانشجویان را در بیش از ۴۰۰ فرصت شغلی کارآموزی تابستانی فراهم می‌کند.

خدمات مشاوره‌ی شغلی آکسفورد این امکان را برای دانشجویان فراهم می‌کند که دانشجویان بتوانند پس از اخذ مدرک تحصیلی بهترین گزینه را برای ورود به بازار کار انتخاب کنند. به عنوان مثال دانشجویان می‌توانند از مشاوره با افراد فارغ التحصیل این دانشگاه نیز بهره‌مند شوند. جلسات مشاوره‌ای شامل جلسه‌های ۲۰ دقیقه‌ای است که با حضور یک مشاور شغلی با تجربه انجام می‌پذیرد. همچنین کارگاه‌های آماده سازی رزومه و آمادگی برای شرکت در مصاحبه‌های شغلی نیز برگزار می‌شود. سالانه حدود ۱۴ نمایشگاه با مضمون اشتغال در آکسفورد برگزار می‌شود. اشتغال به کار نیز از طریق کمک و راهنمایی کارفرمایان محلی و بین‌المللی بسیاری برای ارائه مشاوره به دانشجویان می‌باشد. سیستم فرصت‌های شغلی، اطلاعات مربوط به هزاران فرصت شغلی را در اختیار دانشجویان آکسفورد قرار می‌دهد. دانشجویان آکسفورد می‌توانند بعد از فارغ التحصیلی از دانشگاه و اخذ مدرک تحصیلی وارد بازار کار شوند و در عین حال به خدمات شغلی نیز دسترسی داشته باشند. همچنین به صورت مادام‌العمر از مشاوره حرفه‌ای در زمینه‌ی دسترسی به فرصت‌های شغلی مناسب نیز برخوردار شوند.

۶- روش اجرا

معمولاً دانش آموختگان دانشگاهی پس از اتمام تحصیلات مدت زمانی را در جستجوی شغل، گذراندن خدمت سربازی و یا انجام امور مرتبط با فارغ التحصیلی می باشند، بنابراین اشتغال آنها را بلافاصله و پس از فارغ التحصیلی نمی توان به عنوان یک متوسط و یا میانگین مناسب از کل فارغ التحصیلی در نظر گرفت. بر همین اساس در طرح رصد اشتغال دانش آموختگان معمولاً وضعیت اشتغال دانش آموختگان ۴ سال قبل به عنوان نمونه آماری مدنظر قرار می گیرد، لذا در سال جاری، وضعیت اشتغال دانش آموختگان ۴ سال قبل یعنی دانش آموختگان مهر سال ۹۵ الی شهریور سال ۱۳۹۶ مورد بررسی قرار گرفته است. به منظور حصول اطمینان از نتایج، لازم است جامعه آماری مناسب برای هر مقطع و رشته در پایش وضعیت لحاظ گردد. لذا از دانشگاه ها خواسته شده حداقل ۳۰٪ دانش آموختگان هر رشته برای این منظور مورد بررسی قرار گیرند. همچنین دانش آموختگان در حال انجام خدمت وظیفه عمومی و فارغ التحصیلان در حال تحصیل در مقاطع بالاتر می توانند شاغل فرض شوند. به منظور پیمایش اشتغال دانش آموختگان دانشگاهی سال تحصیلی ۹۵-۹۶ از روش زیر برای استحصال نتایج استفاده شده و نتایج حاصل مورد بررسی و تحلیل قرار گرفته است.

- انجام پیمایش توسط دانشگاه ها، پژوهشگاه ها و مراکز آموزش عالی کشور از طریق تماس مستقیم با دانشگاه ها با دانش آموختگان و جمع بندی نتایج از طریق فایل اکسل؛
- دریافت اطلاعات ثبتی از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی توسط موسسه پژوهش و برنامه ریزی آموزش عالی و تجزیه و تحلیل آنها توسط موسسه؛

در روش اول، دانشگاه اقدام به برقراری ارتباط با دانش آموختگان نموده و فرم های ارسالی از دانشگاه را تکمیل می نماید. سپس نتایج فرم های تکمیل شده به وزارت عتف ارسال و مورد بهره برداری قرار می گیرد. در روش دوم بر اساس اطلاعات سامانه بیمه تامین اجتماعی ثبت شده در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی برای کد ملی دانشجویان، وضعیت اشتغال آنها مورد بررسی و ارزیابی قرار می گیرد. این روش با استعلام سابقه بیمه برای کد

ملی دانش‌آموختگان سال تحصیلی ۹۵-۹۶ توسط موسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و دسته‌بندی آنها بر اساس رشته، دانشگاه و مقطع تحصیلی پایش وضعیت اشتغال صورت می‌گیرد.

نهایتاً بر پایه گزارش‌های دریافتی از دانشگاه‌های کشور و اطلاعات ثبتی، وضعیت اشتغال فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته و برخی از نتایج به صورت نمودار در گزارش حاضر ارائه شده است. آمار و اطلاعات اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاه‌های کشور توسط دانشگاه‌ها بر اساس تکمیل فایل‌های اکسل مطابق با بند ۶-۱- صورت می‌پذیرد.

۶-۱- دریافت اطلاعات از طریق ارسال گزارش دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی کشور

جهت مستندسازی طرح رصد اشتغال در دانشگاه ها، ابتدا مکاتباتی جهت دریافت اطلاعات اشتغال دانش آموختگان

وضعیت اشتغال فارغ التحصیلان دانشگاه

نام دانشگاه:	تاریخ تکمیل:
کارشناس تکمیل کننده فرم:	شماره موبایل:
ایمیل:	شماره تلفن دفتر:

دانشگاهی، انجام شد. فرم زیر برای دریافت اطلاعات دانشگاه ها مورد استفاده قرار گرفت. وضعیت اشتغال

دانش آموختگان دوره های کاردانی و گروه های مختلف تحصیلی:

ردیف	عنوان رشته تحصیلی	گرایش	علوم انسانی	فنی و مهندسی	علوم پایه	هنر	کشاورزی	دامپزشکی	درصد اشتغال دانش آموختگان	درصد اشتغال دانش آموختگان	تعداد کل نمونه جامعه آماری	تعداد کل دانش آموختگان
۱												
۲												
۰												

وضعیت اشتغال دانش آموختگان دوره های کارشناسی و گروه های مختلف تحصیلی:

ردیف	عنوان رشته تحصیلی	گرایش	علوم انسانی	فنی و مهندسی	علوم پایه	هنر	کشاورزی	دامپزشکی	درصد اشتغال دانش آموختگان	درصد اشتغال دانش آموختگان	تعداد کل نمونه جامعه آماری	تعداد کل دانش آموختگان
۱												
۲												
۰												

وضعیت اشتغال دانش آموختگان دوره‌های کارشناسی ارشد و گروه‌های مختلف تحصیلی:

ردیف	عنوان رشته تحصیلی	گرایش	علوم انسانی	فنی و مهندسی	علوم پایه	هنر	کشاورزی	دامپزشکی	درصد اشتغال دانش آموختگان	درصد اشتغال دانش آموختگان	تعداد کل نمونه جامعه آماری	تعداد کل دانش آموختگان
۱-												
۲-												
۰												

وضعیت اشتغال دانش آموختگان دوره‌های دکتری و گروه‌های مختلف تحصیلی:

ردیف	عنوان رشته تحصیلی	گرایش	علوم انسانی	فنی و مهندسی	علوم پایه	هنر	کشاورزی	دامپزشکی	درصد اشتغال دانش آموختگان	درصد اشتغال دانش آموختگان	تعداد کل نمونه جامعه آماری	تعداد کل دانش آموختگان
۱-												
۲-												
۰												

۶-۲- آمار دریافتی

اطلاعات و آمار حاصل از طرح رصد اشتغال دانش آموختگان دانشگاه‌ها، با توجه به محدودیت زمانی مشخص شده، از تعداد ۶۸ دانشگاه، پژوهشگاه و مرکز آموزش عالی دریافت گردید. اسامی ۶۸ موسسه‌ای که همکاری‌های لازم را انجام داده اند، در جدول شماره ۲ اشاره شده است.

جدول ۲: مراکز آموزش عالی همکار در طرح رصد اشتغال دانش آموختگان سال ۱۴۰۰

ردیف	نام دانشگاه	ردیف	نام دانشگاه
۱	دانشگاه شهید مدنی آذربایجان	۳۵	صنعتی نوشیروانی بابل
۲	دانشگاه اصفهان	۳۶	زنجان
۳	دانشگاه خواجه نصیر طوسی	۳۷	هرمزگان
۴	دانشگاه یاسوج	۳۸	علوم و فنون دریایی خرمشهر
۵	دانشگاه خوارزمی	۳۹	رازی
۶	دانشگاه سیستان و بلوچستان	۴۰	دانشگاه هنر اسلامی تبریز
۷	دانشگاه قم	۴۱	دانشگاه شهید باهنر کرمان
۸	دانشگاه صنعتی اصفهان	۴۲	دانشگاه پیام نور
۹	دانشگاه بیرجند	۴۳	دانشگاه میبد
۱۰	دانشگاه صنعتی اراک	۴۴	دانشگاه فنی و حرفه ای
۱۱	دانشگاه گلستان	۴۵	دانشگاه علامه طباطبائی
۱۲	دانشگاه صنعتی شاهرود	۴۶	سازمان پژوهشهای علمی و صنعتی ایران
۱۳	دانشگاه بوعلی سینا(همدان)	۴۷	دانشگاه دامغان
۱۴	دانشگاه لرستان	۴۸	دانشگاه سید جمال الدین اسدآبادی
۱۵	دانشگاه بجنورد	۴۹	دانشگاه یزد
۱۶	دانشگاه زابل	۵۰	دانشگاه ولایت
۱۷	دانشگاه علم و هنر یزد	۵۱	دانشگاه تربیت مدرس
۱۸	مجتمع آموزش عالی حضرت معصومه (س)	۵۲	دانشگاه گیلان
۱۹	دانشگاه محقق اردبیلی	۵۳	دانشگاه مازندران
۲۰	دانشگاه صنعتی سیرجان	۵۴	دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان
۲۱	دانشگاه اراک	۵۵	دانشگاه هنر
۲۲	مجتمع آموزش عالی گناباد	۵۶	دانشگاه ایت الله بروجردی
۲۳	دانشگاه ایلام	۵۷	علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری

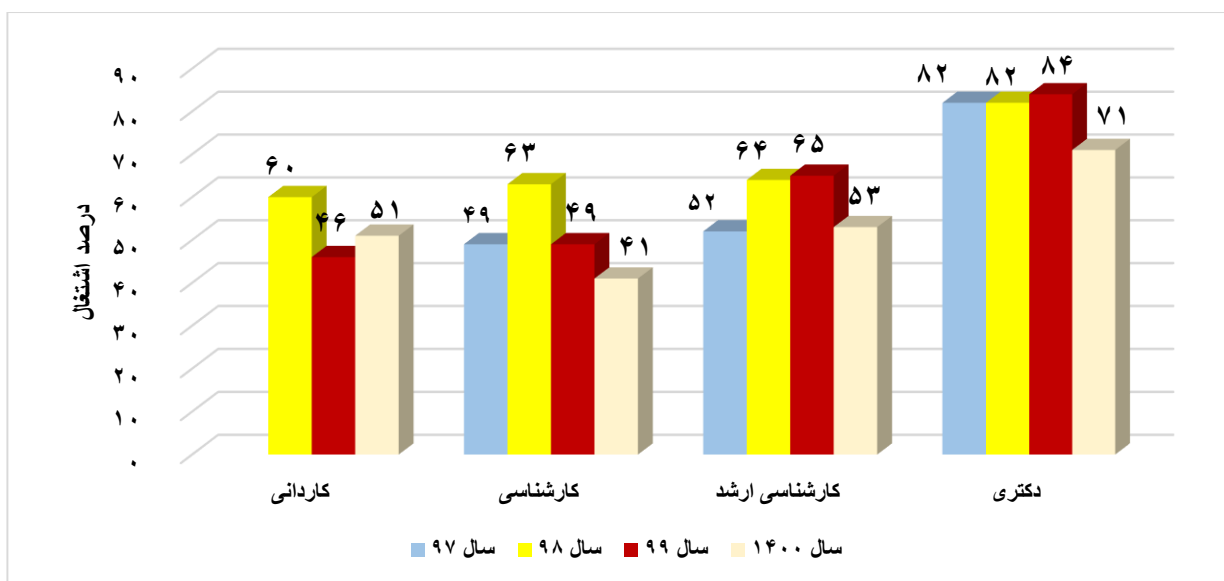
ردیف	نام دانشگاه	ردیف	نام دانشگاه
۲۴	مرکز آموزش عالی فنی و مهندسی بوئین زهرا	۵۸	پژوهشگاه مواد و انرژی
۲۵	دانشگاه جیرفت	۵۹	موسسه پژوهشی علوم و صنایع غذایی
۲۶	دانشگاه خلیج فارس	۶۰	دانشگاه صنعتی کرمانشاه
۲۷	پژوهشگاه بین المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله	۶۱	پژوهشگاه رنگ
۲۸	مجتمع آموزش عالی فنی و مهندسی اسفراین	۶۲	صنعتی قم
۲۹	دانشگاه علم و صنعت	۶۳	دانشگاه صنعتی خاتم الانبیاء بهبهان
۳۰	دانشگاه تربیت جام	۶۴	دانشگاه غیاث الدین جمشید کاشانی
۳۱	دانشگاه تبریز	۶۵	موسسه آموزش عالی غیرانتفاعی نقش جهان اصفهان
۳۲	پژوهشگاه علوم و فنون هسته ای	۶۶	موسسه آموزش عالی بهار
۳۳	دانشگاه فسا	۶۷	پژوهشگاه هوافضا
۳۴	پژوهشگاه علوم زمین	۶۸	دانشگاه جهرم

۷- نتایج اجرای پایش

با توجه به پایش انجام شده در سال ۱۴۰۰، وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان ۴ سال قبل یعنی دانش‌آموختگان مهر سال ۱۳۹۵ الی شهریور سال ۱۳۹۶ مورد بررسی قرار گرفته است. لذا از دانشگاه‌ها خواسته شد حداقل ۳۰٪ دانش‌آموختگان هر رشته برای این منظور مورد بررسی قرار گیرند. همچنین دانش‌آموختگان در حال انجام خدمت وظیفه عمومی و فارغ‌التحصیلان در حال تحصیل در مقاطع بالاتر نیز به عنوان شاغل محسوب گردیدند. بر همین اساس تعداد ۶۷ گزارش از دانشگاه‌ها دریافت گردید که در ادامه نتایج به صورت نمودار آمده است. همچنین برای حصول اطمینان برخی از نتایج با آمار ثبتی دریافتی از وزارت کار و رفاه اجتماعی مقایسه گردیدند.

۷-۱- مقایسه میانگین وزنی درصد اشتغال بر اساس مدرک تحصیلی در سال‌های ۹۷، ۹۸، ۹۹ و ۱۴۰۰

با استفاده از آمار اخذ شده از کلیه دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی که در سال‌های ۹۷، ۹۸، ۹۹ و ۱۴۰۰ در این طرح شرکت نموده و اطلاعات این بخش را نیز تکمیل نموده‌اند، میانگین وزنی درصد اشتغال کل کشور بر حسب مقطع تحصیلی ترسیم شده است.

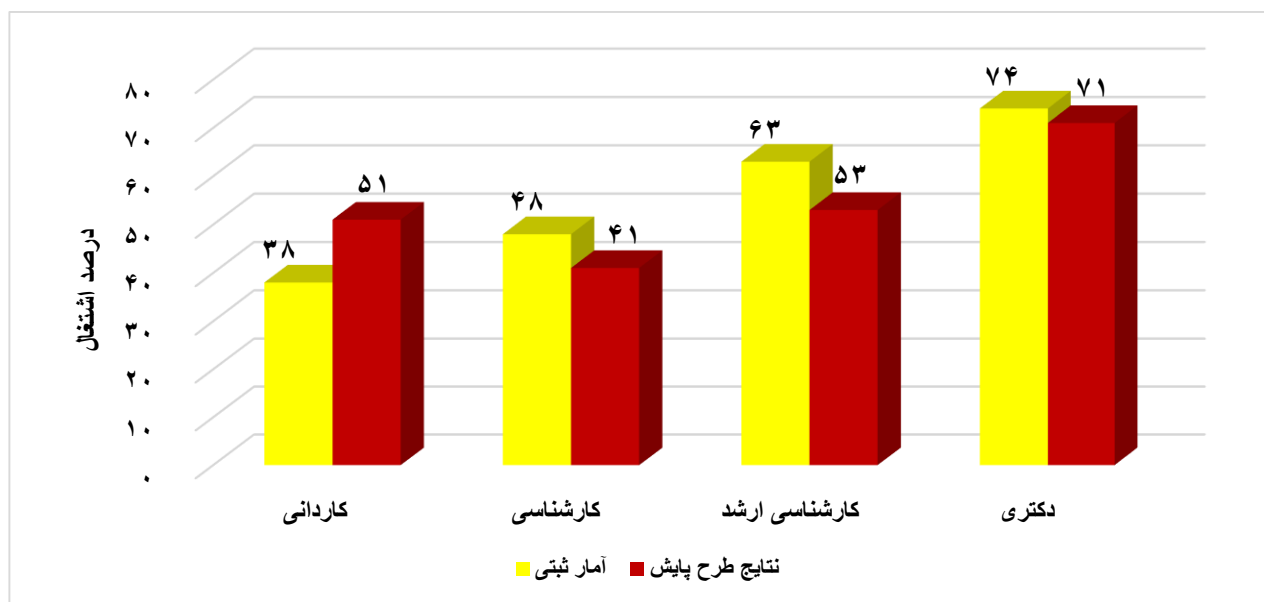

شکل ۲۲: مقایسه میانگین وزنی درصد اشتغال به تفکیک مقطع تحصیلی در کل کشور بر اساس نتایج طرح پایش در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰

بر اساس شکل ۲۲، بالاترین نرخ بیکاری در سال ۱۴۰۰ مربوط به مقطع کارشناسی و کاردانی است و پایین ترین نرخ بیکاری نیز مربوط به مقطع دکتری و کارشناسی ارشد می باشد. در بدو امر این مساله نشان دهنده آن است که با افزایش مدرک تحصیلی، درصد اشتغال نیز افزایش یافته است، اما نتایج آماری ارسالی نشان دهنده آن است که اکثریت دانش آموختگان به ترتیب از مقاطع کارشناسی، کاردانی، کارشناسی ارشد و دکتری می باشند. بر همین اساس درصد های بالای اشتغال در مقاطع مربوط به تحصیلات تکمیلی، می تواند به جهت جمعیت کم دانش آموخته در این دو مقطع باشد. همچنین این آمار در مقایسه با سال قبل در کلیه مقاطع به غیر از کاردانی تا حدودی کاهش یافته است که یکی از دلایل آن می تواند مربوط به شیوع و همه گیری ویروس کرونا باشد که نیازمند توجه بیشتری نسبت به برنامه ریزی و سیاست گذاری پایدار و اثر بخش کلیه نهاد های مرتبط به مساله اشتغال می باشد. همچنین نهاد آموزش عالی نیز باید هماهنگ با سایر نهاد ده ها، نسبت به توانمندسازی و مهارت افزایی دانش آموختگان متناسب با نیاز بازار کار و حجم جمعیت دانش آموختگان در هر مقطع اقدام نماید.

با توجه به مقایسه نرخ اشتغال نسبت به سال قبل شاهد رشد درصد اشتغال مقطع کاردانی هستیم، این امر می تواند به دلیل ارسال گزارش هایی از دانشگاه هایی نظیر دانشگاه فنی و حرفه ای باشد. با توجه به اینکه اکثریت دانش آموختگان این دانشگاه ها در مقطع کاردانی مشغول به تحصیل می باشند و اغلب آموزش ها و مهارت ها نیز در این دانشگاه ها با رویکرد مهارت های کاربردی است، همین امر موجب افزایش اشتغال دانش آموختگان مقطع کاردانی شده است که بازار کار بهتری دارد. این نتایج از سویی دیگر نشان دهنده افزایش مشاغل مورد نیاز با دوره های تحصیلی کاردانی در کشور می باشد.

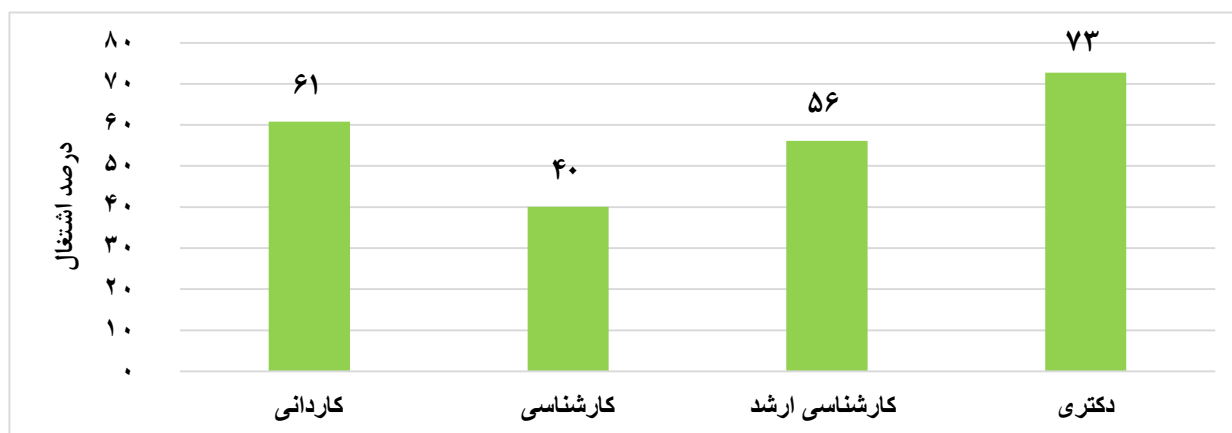
۷-۲- مقایسه میانگین وزنی درصد اشتغال به تفکیک مقطع تحصیلی بر اساس آمار ثبتی و طرح پایش

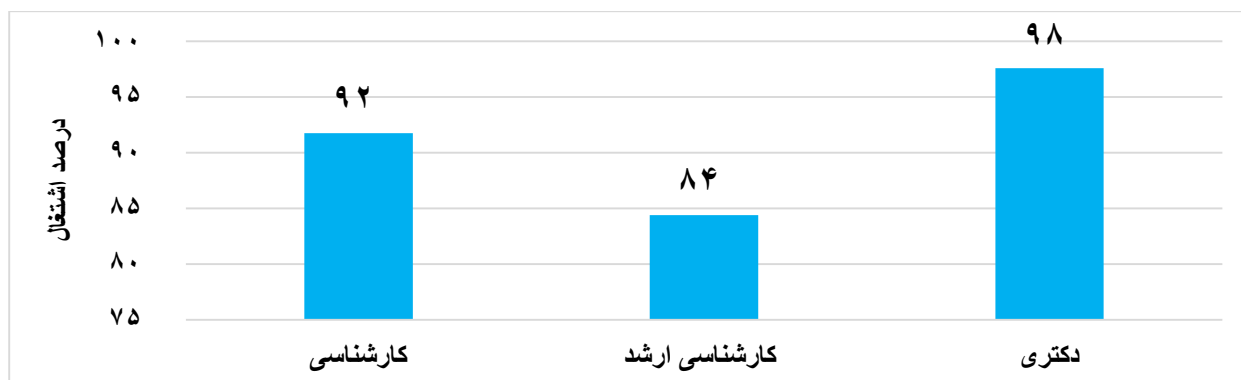
شکل ۲۳: مقایسه درصد اشتغال به تفکیک مقطع تحصیلی در کل کشور بر اساس نتایج طرح پایش و آمار ثبتی در سال ۱۴۰۰

بر اساس شکل ۲۳، در مقایسه‌ای که بین آمار ثبتی و طرح پایش انجام شده است، نتایج تقریباً یکسانی را در میزان اشتغال مقاطع مختلف شاهدیم. با توجه به نتایج طرح پایش بیشترین درصد اشتغال مربوط به دکتری و کارشناسی ارشد است که این امر می‌تواند به دلیل تعداد کم دانش‌آموختگان این دو مقطع نسبت به سایر مقاطع باشد.

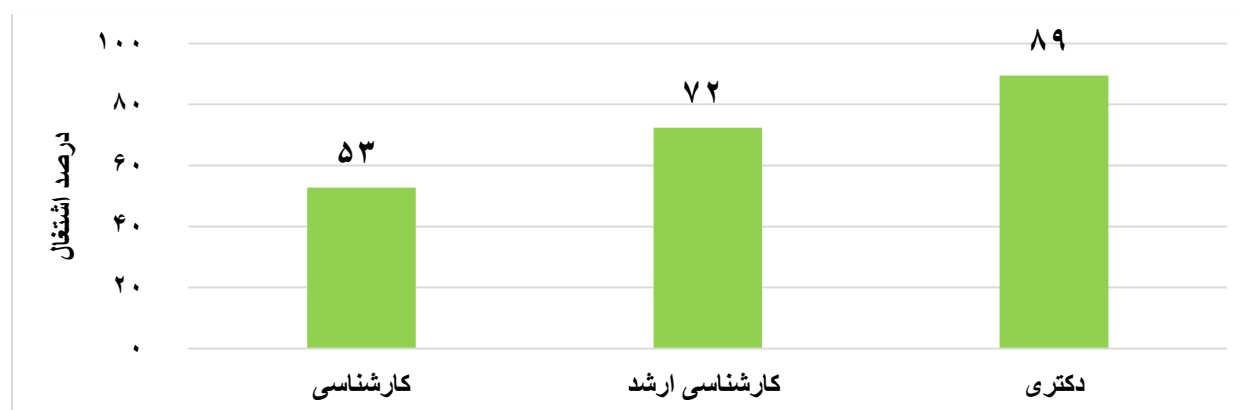
۷-۳- مقایسه میانگین وزنی درصد اشتغال برخی از دانشگاه‌ها به تفکیک مقطع تحصیلی بر اساس طرح پایش

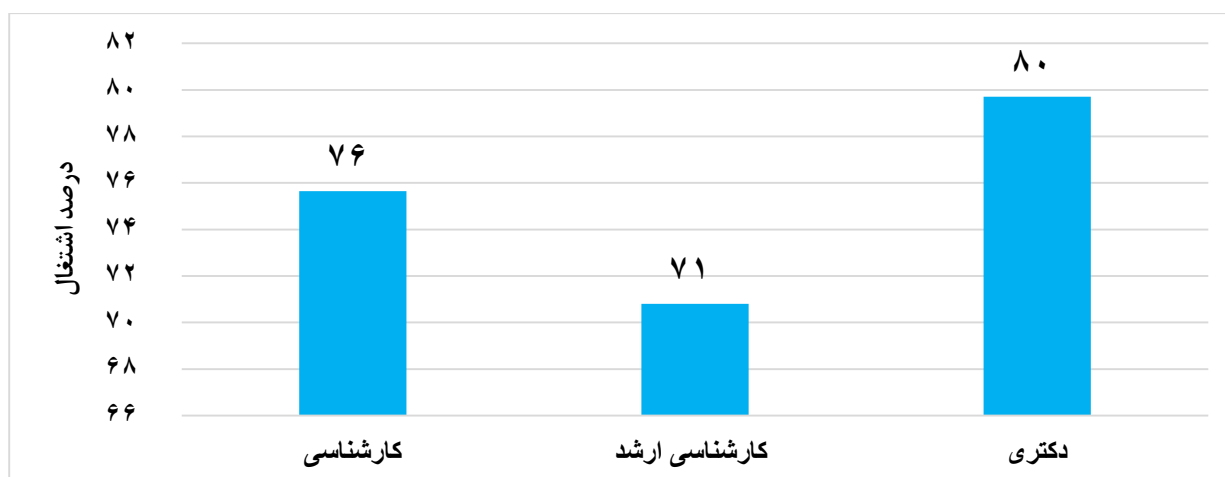
شکل ۲۴: درصد اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاه یاسوج بر اساس نتایج طرح پایش دانشگاه در سال ۱۴۰۰

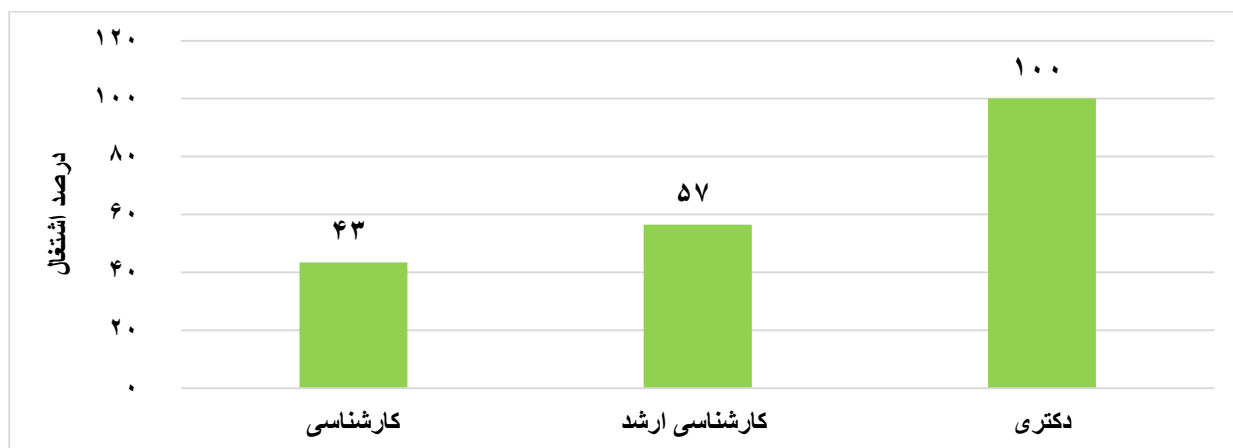
شکل ۲۵: درصد اشتغال دانش آموختگان دانشگاه خواجه نصیر بر اساس نتایج طرح پایش دانشگاه در سال ۱۴۰۰

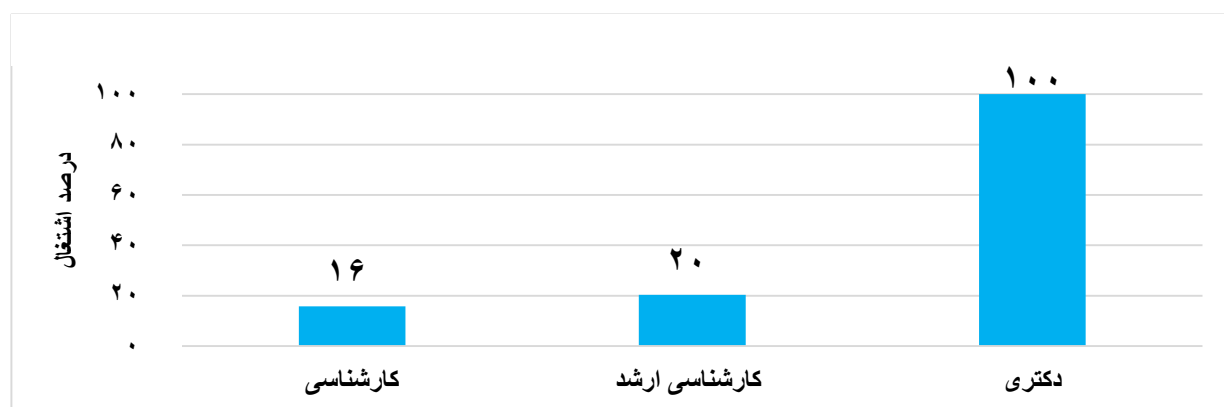
شکل ۱۷: درصد اشتغال دانش آموختگان دانشگاه هرمزگان بر اساس نتایج طرح پایش دانشگاه در سال ۱۴۰۰

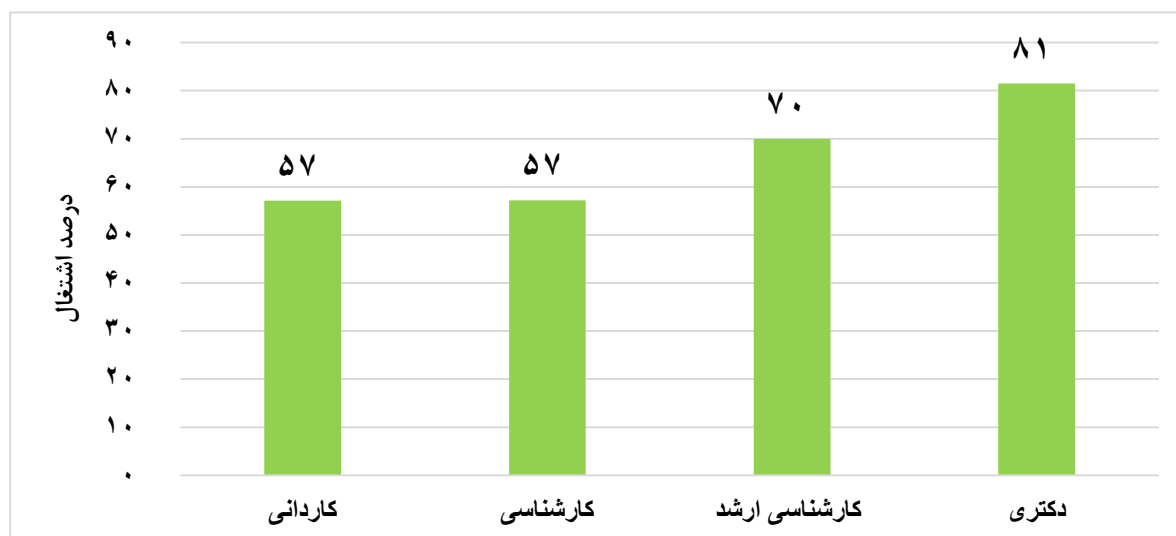
شکل ۲۷: درصد اشتغال دانش آموختگان دانشگاه خوارزمی بر اساس نتایج طرح پایش دانشگاه در سال ۱۴۰۰

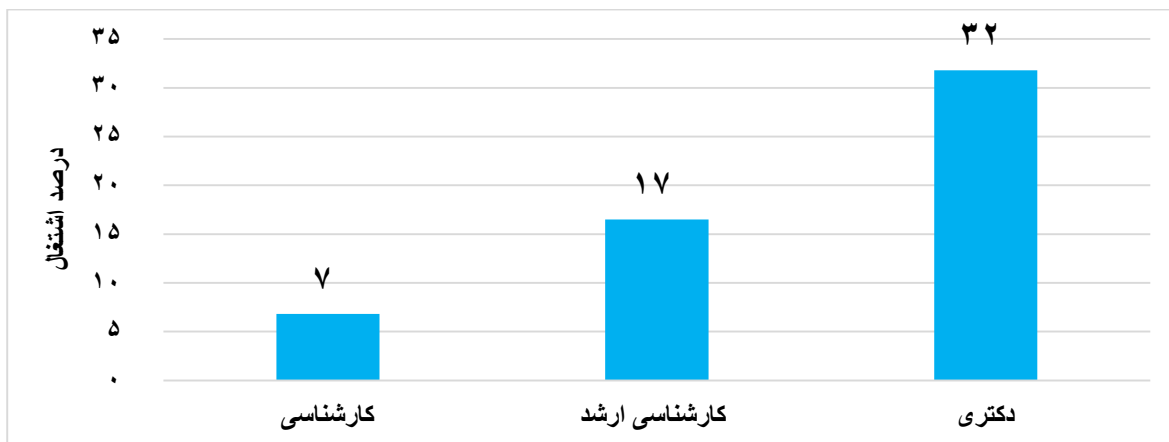
شکل ۲۸: درصد اشتغال دانش آموختگان دانشگاه گلستان بر اساس نتایج طرح پایش دانشگاه در سال ۱۴۰۰

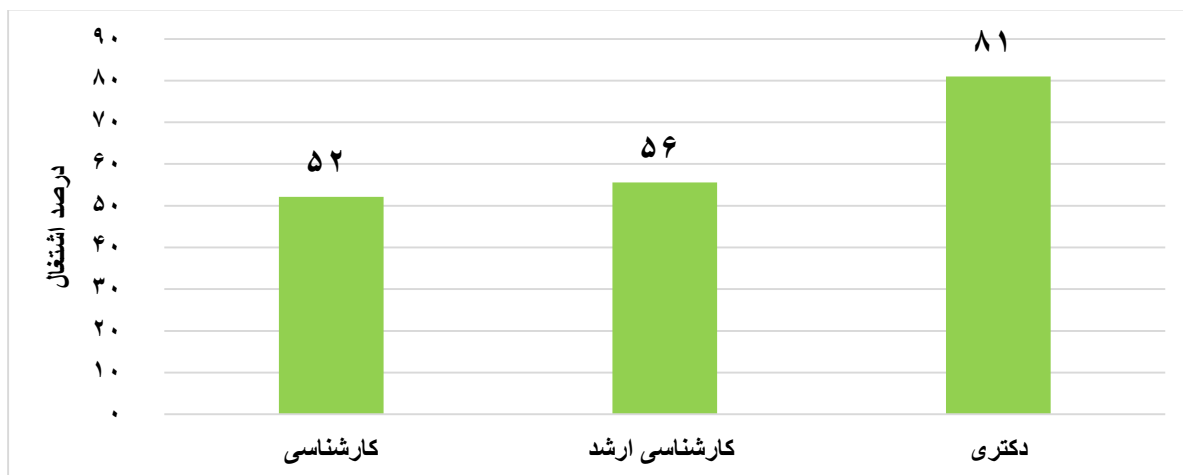
شکل ۲۹: درصد اشتغال دانش آموختگان دانشگاه دامغان بر اساس نتایج طرح پایش دانشگاه در سال ۱۴۰۰

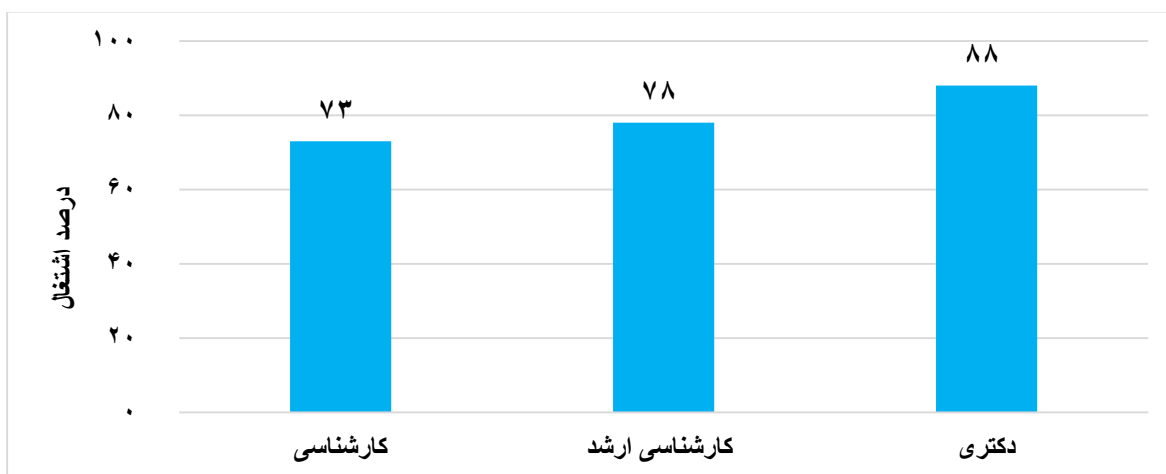
شکل ۳۰: درصد اشتغال دانش آموختگان دانشگاه دامغان بر اساس نتایج طرح پایش دانشگاه در سال ۱۴۰۰

شکل ۳۱: درصد اشتغال دانش آموزان دانشگاه بوعلی سینا بر اساس نتایج طرح پایش دانشگاه در سال ۱۴۰۰

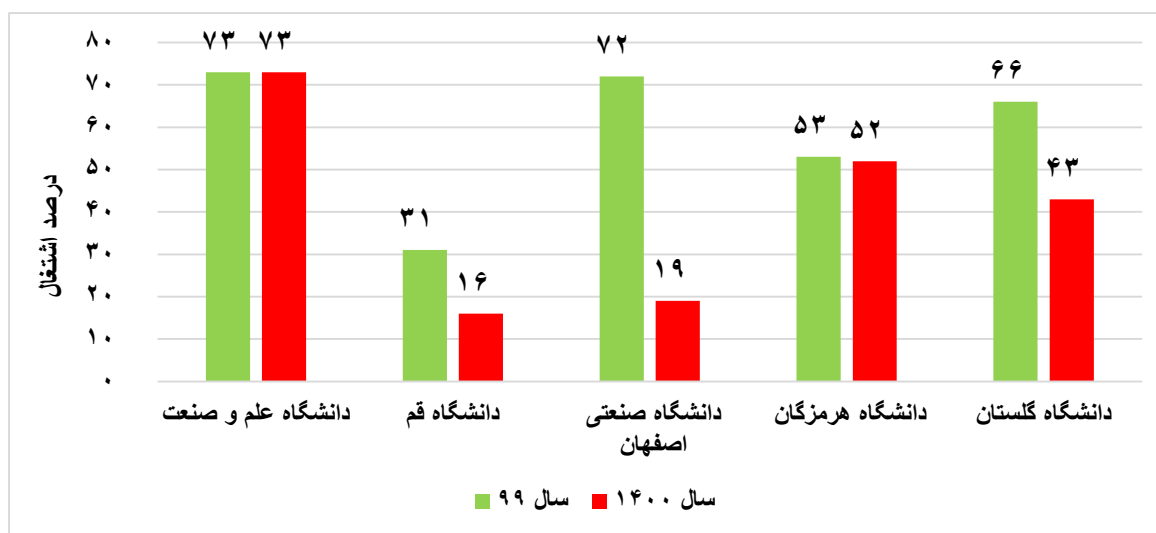
شکل ۳۲: درصد اشتغال دانش آموزان دانشگاه شهید مدنی بر اساس نتایج طرح پایش دانشگاه در سال ۱۴۰۰

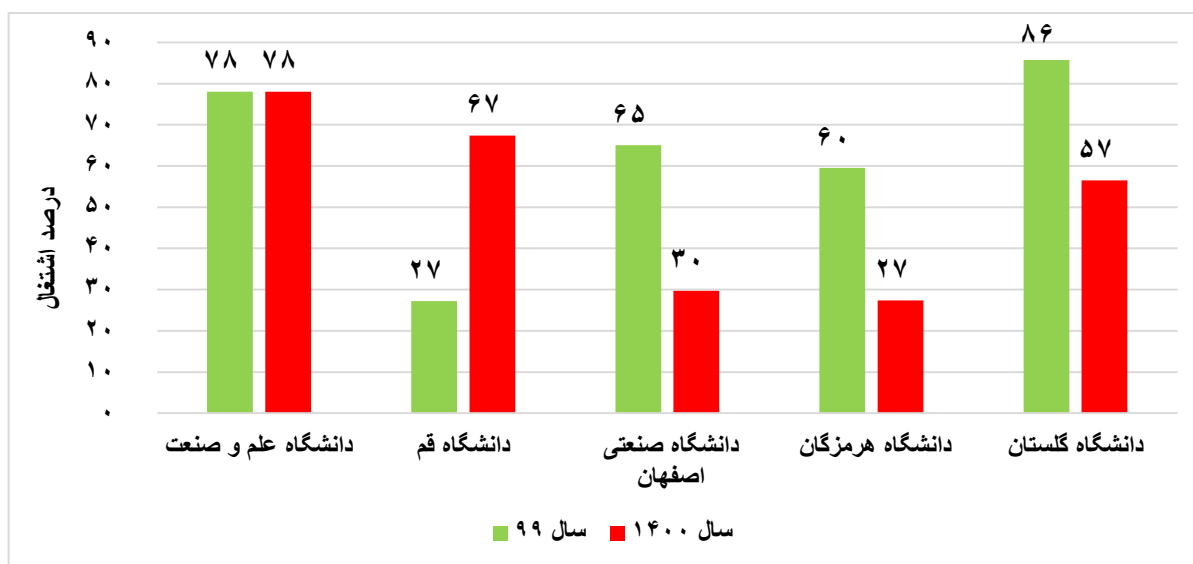
شکل ۳۳: درصد اشتغال دانش آموزان دانشگاه علم و صنعت بر اساس نتایج طرح پایش دانشگاه در سال ۱۴۰۰

۷-۴- مقایسه میانگین وزنی درصد اشتغال برخی از دانشگاه ها به تفکیک مقطع تحصیلی در سال های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰

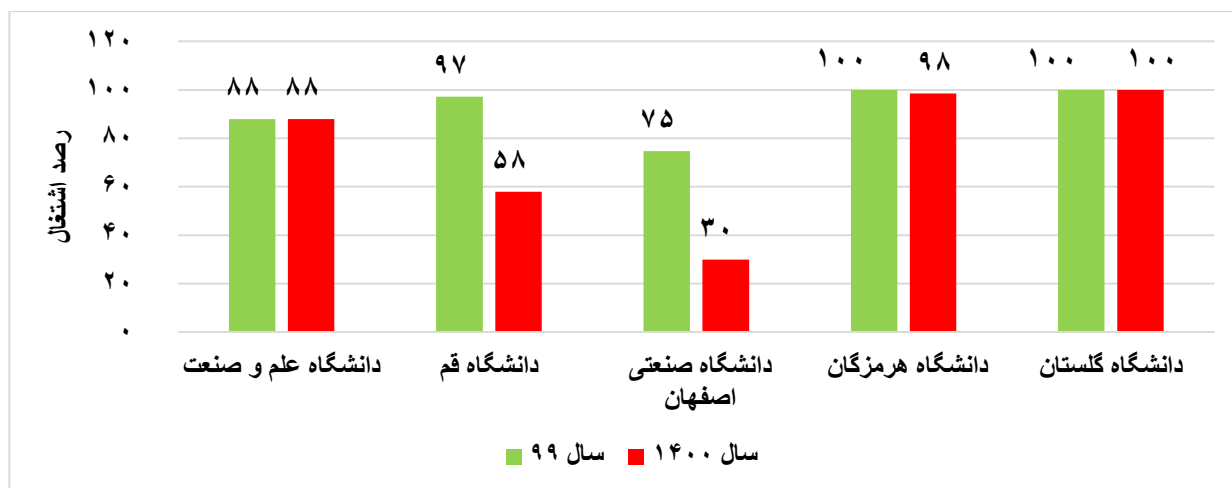
در نمودار ۳۴ تا ۳۶ درصد اشتغال برخی از دانشگاه ها به تفکیک مقطع تحصیلی (کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری) در دو سال متوالی ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ مقایسه شده است.

شکل ۳۴: مقایسه درصد اشتغال دانش آموختگان برخی دانشگاه ها در مقطع کارشناسی در سال ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰

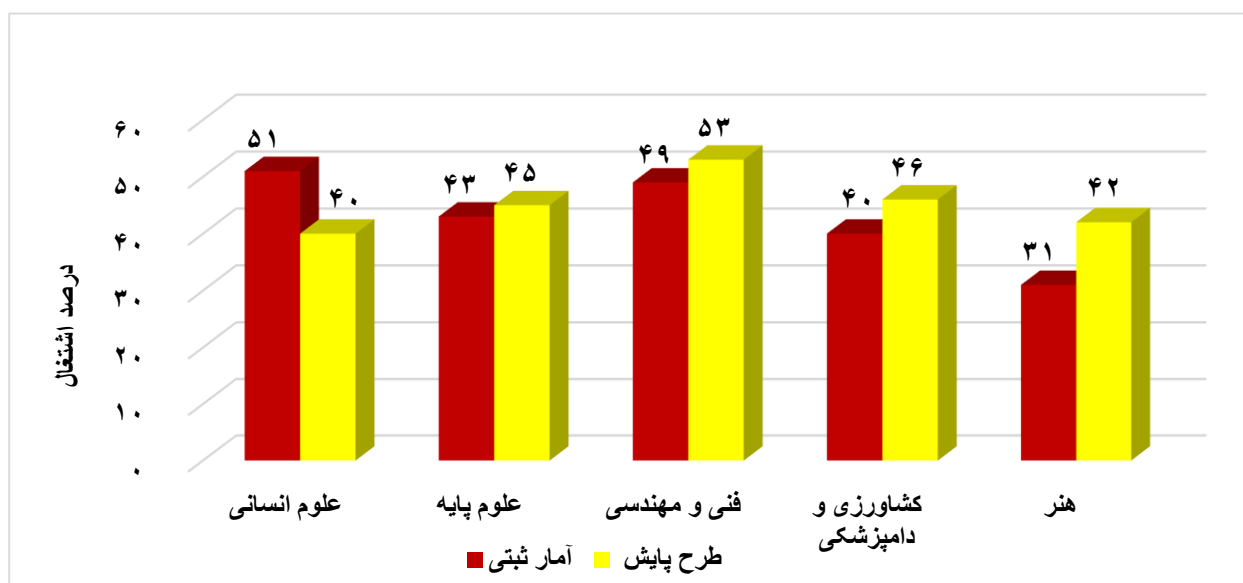
شکل ۳۵: مقایسه درصد اشتغال دانش آموختگان برخی دانشگاه ها در مقطع کارشناسی ارشد در سال ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰

شکل ۳۶: مقایسه درصد اشتغال دانش‌آموختگان برخی دانشگاه‌ها در مقطع دکتری در سال ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰

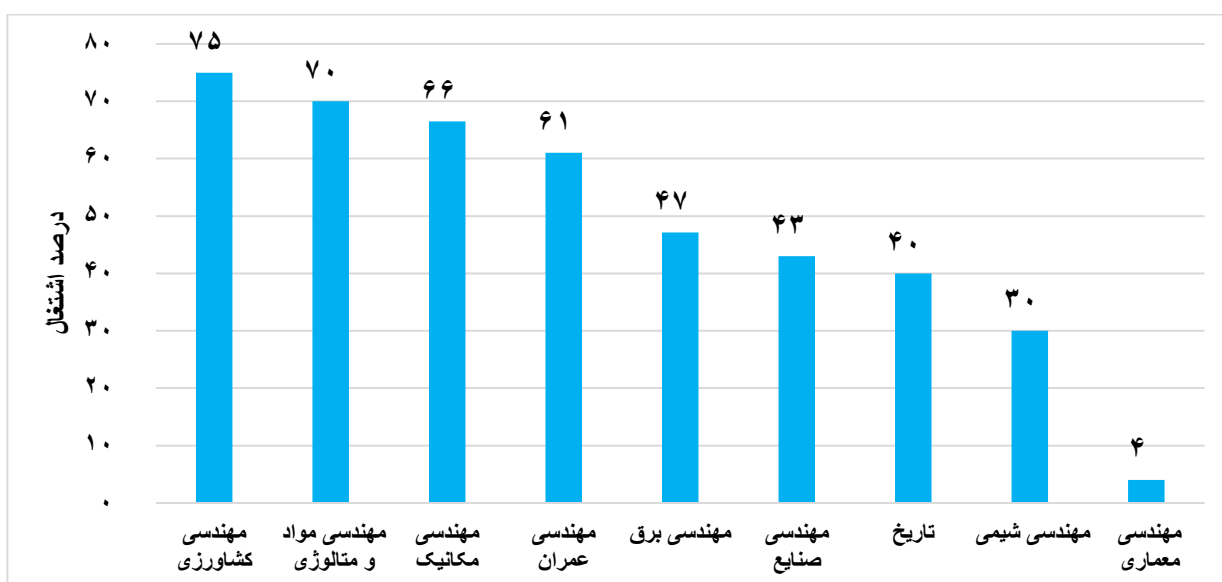
۷-۵- مقایسه درصد اشتغال دانش‌آموختگان به تفکیک گروه‌های تحصیلی بر اساس طرح پایش و آمار ثبتی

به منظور بررسی اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور به تفکیک گروه‌های تحصیلی نمودار شماره ۳۷ رسم گردید و مقایسه‌ای نیز بین آمار ثبتی و طرح پایش انجام شد. در ادامه در نمودارهای شماره ۳۸ تا ۴۱ به ارائه بالاترین میانگین وزنی درصد اشتغال رشته‌های مختلف در مقاطع مختلف تحصیلی پرداخته شد.

شکل ۳۷: مقایسه درصد اشتغال دانش‌آموختگان برخی دانشگاه‌ها در مقطع دکتری در سال ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰

بر اساس شکل ۳۷، در مقایسه ای که بین آمار ثبتي و طرح پایش انجام شده است، نتایج تقریباً یکسانی را در میزان اشتغال گروه‌های مختلف تحصیلی شاهدیم. بر این اساس بیشترین درصد اشتغال بر اساس طرح پایش به ترتیب مربوط به گروه‌های تحصیلی فنی و مهندسی، کشاورزی و دامپزشکی، علوم پایه، هنر و علوم انسانی است. این در حالیست که گروه علوم انسانی بیشترین تعداد دانش‌آموختگان را به خود اختصاص داده و پس از آن گروه‌های فنی و مهندسی، علوم پایه، هنر و کشاورزی و دامپزشکی دارای بیشترین تعداد دانش‌آموخته هستند. این مساله نشان می‌دهد که در حال حاضر نیازمند توجه و برنامه ریزی دقیق آموزش عالی در جهت افزایش میزان اشتغال دانش‌آموختگان گروه‌های مختلف تحصیلی متناسب با حجم بازار کار، مهارت‌افزایی و توانمندسازی آنها می‌باشیم.

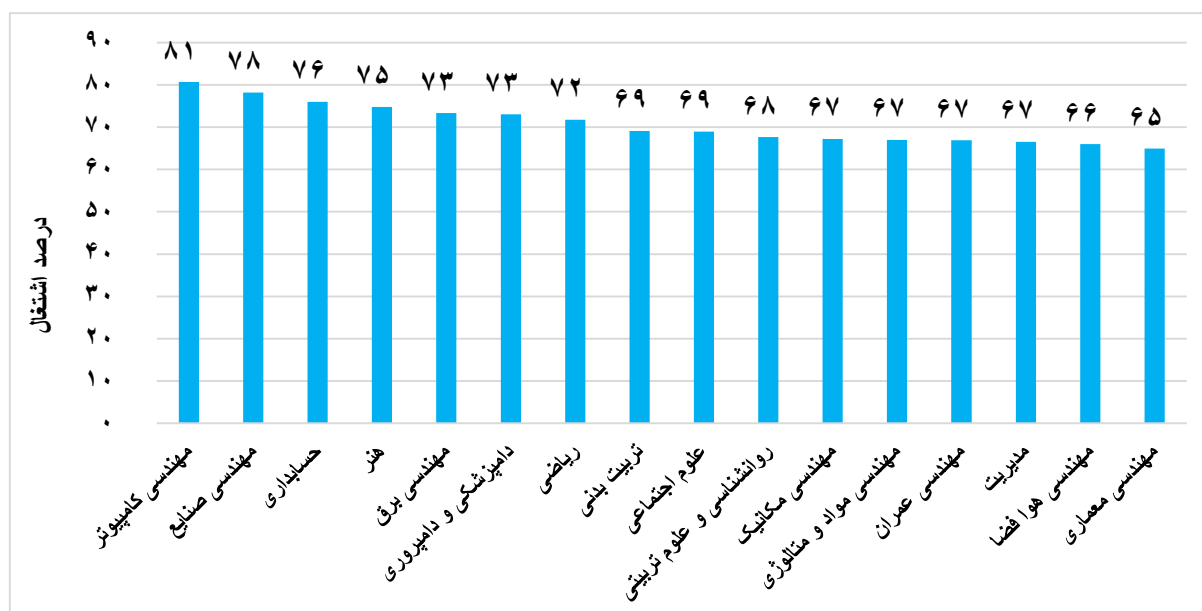
شکل ۳۸: بیشترین درصد اشتغال رشته‌های مختلف در مقطع کاردانی بر اساس طرح پایش در سال ۱۴۰۰

با توجه به شکل ۳۸ بیشترین درصد اشتغال در مقطع کاردانی مربوط به رشته‌های مهندسی کشاورزی، مهندسی مواد و متالورژی، مهندسی مکانیک، مهندسی عمران و مهندسی برق است. اکثر رشته‌های با درصد بالای اشتغال در حوزه فنی و مهندسی و علوم کشاورزی هستند. بیشترین میزان بیکاری در این مقطع نیز مربوط به رشته‌هایی نظیر علوم قرآنی، تاریخ و مانند آن است که بازار کار مناسبی را در کشور ندارند.

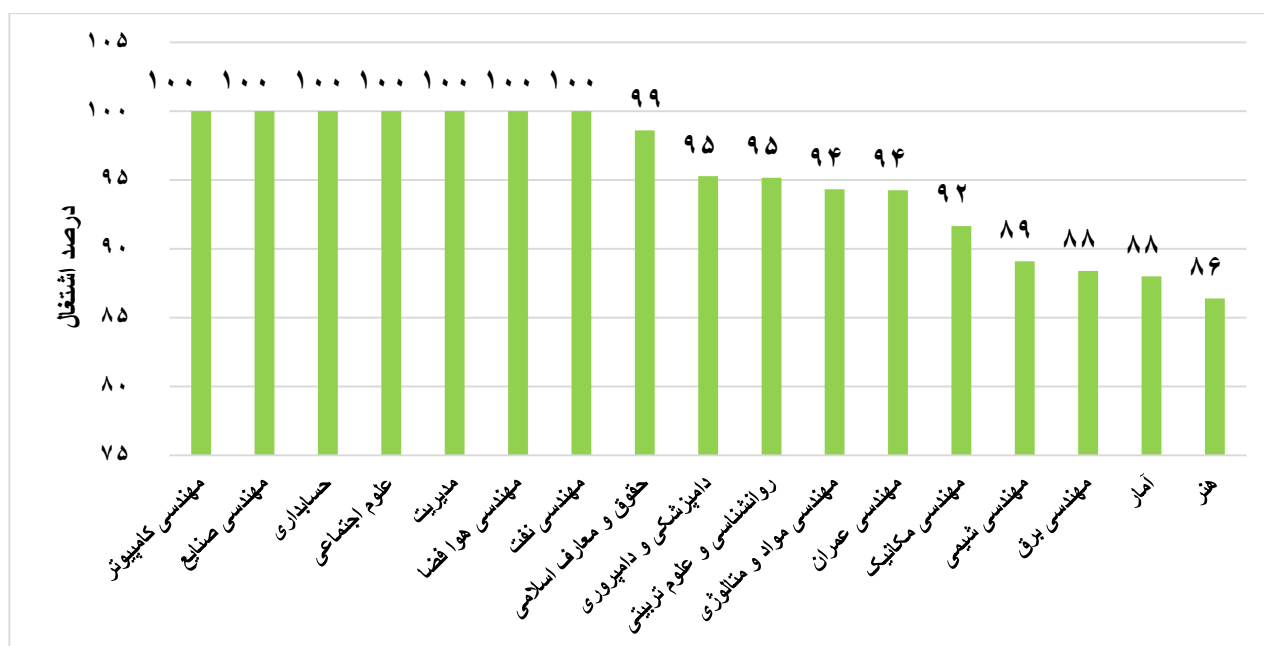
شکل ۳۹: درصد اشتغال رشته های مختلف در مقطع کارشناسی بر اساس طرح پایش در سال ۱۴۰۰

با توجه به شکل ۳۹ بیشترین درصد اشتغال در مقطع کارشناسی مربوط به رشته های دامپزشکی و علوم دامی، تربیت بدنی، حسابداری، مهندسی شیمی، هنر، مهندسی مکانیک، مدیریت و ... می باشد. اکثر رشته های با درصد بالای اشتغال در حوزه فنی و مهندسی و دامپروری و دامپزشکی و علوم انسانی است. همچنین کمترین میزان اشتغال در این مقطع مربوط به رشته های تاریخ، الهیات و حقوق، زیست شناسی و مهندسی منابع طبیعی است.

شکل ۴۰: درصد اشتغال رشته های مختلف در مقطع کارشناسی ارشد بر اساس طرح پایش در سال ۱۴۰۰

با توجه به شکل ۴۰ بیشترین درصد اشتغال در مقطع کارشناسی ارشد مربوط به رشته های مهندسی کامپیوتر، مهندسی صنایع، حسابداری، هنر، مهندسی برق و ... می باشد. اکثر رشته های با درصد بالای اشتغال در حوزه فنی و مهندسی و علوم انسانی است. برخی رشته ها مانند حسابداری در دو مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد با درصد بالایی از میزان اشتغال برخوردار بوده اند. بیشترین میزان بیکاری نیز مربوط به شاغلین با رشته های تاریخ، معارف اسلامی و مهندسی منابع طبیعی است.

شکل ۴۱: درصد اشتغال رشته های مختلف در مقطع دکتری بر اساس طرح پایش در سال ۱۴۰۰

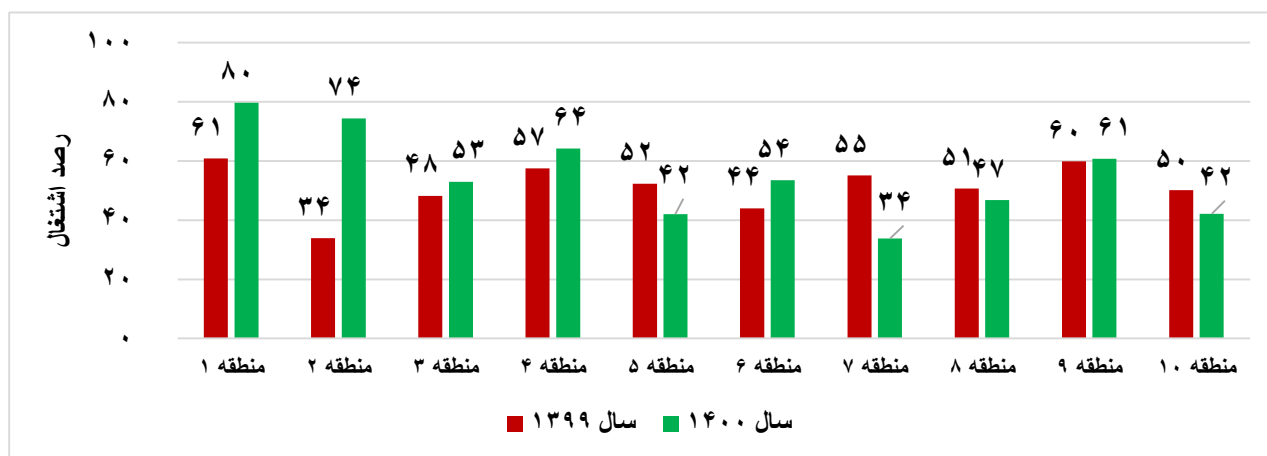
با توجه به شکل ۴۱ بیشترین درصد اشتغال در مقطع دکتری مربوط به رشته های مهندسی کامپیوتر، مهندسی صنایع، حسابداری، هنر، علوم اجتماعی، مدیریت و ... می باشد. اکثر رشته های با درصد بالای اشتغال در حوزه فنی و مهندسی و علوم انسانی است. برخی رشته ها مانند حسابداری در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری و رشته مهندسی کامپیوتر در دو مقطع کارشناسی ارشد و دکتری از درصد بالایی از میزان اشتغال برخوردار بوده اند. همچنین کمترین میزان اشتغال نیز مربوط به رشته هایی همانند زیست شناسی، مهندسی منابع طبیعی و تاریخ می باشد.

۷-۶- مقایسه میانگین وزنی درصد اشتغال بر اساس مناطق ده گانه پژوهش و فناوری در سال های ۹۹ و ۱۴۰۰

به منظور بررسی اشتغال دانش آموختگان دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور بر اساس پراکندگی جغرافیایی و امکانات موجود در مناطق مختلف، در ابتدا نمودار میزان اشتغال دانش آموختگان دانشگاه‌ها بر اساس مناطق ده گانه پژوهش و فناوری کشور (مطابق با جدول ۳) ترسیم و سپس در ادامه بیشترین درصد اشتغال برخی از دانشگاه‌ها به تفکیک مقطع تحصیلی رسم گردید.

جدول ۳: مناطق ده گانه پژوهش و فناوری مصوبه جلسه ۷۷۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی

منطقه ۱	استان های البرز و تهران
منطقه ۲	استان های گلستان، گیلان و مازندران
منطقه ۳	استان های آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل و زنجان
منطقه ۴	استان های قزوین، قم، مرکزی و همدان
منطقه ۵	استان های ایلام، کردستان، کرمانشاه و لرستان
منطقه ۶	استان های اصفهان، چهار محال و بختیاری و یزد
منطقه ۷	استان های بوشهر، فارس و کهگیلویه و بویر احمد
منطقه ۸	استان های سیستان و بلوچستان، کرمان و هرمزگان
منطقه ۹	استان های خراسان جنوبی، خراسان رضوی، خراسان شمالی و سمنان
منطقه ۱۰	استان خوزستان

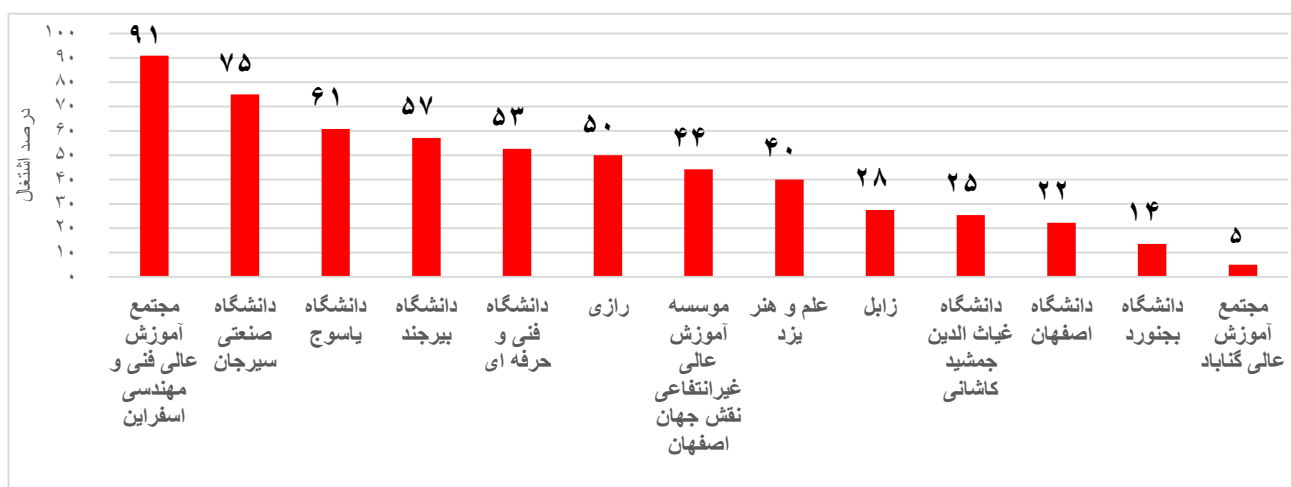

شکل ۴۲: مقایسه میانگین وزنی درصد اشتغال به تفکیک مناطق پژوهش و فناوری در کل کشور در سال های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰

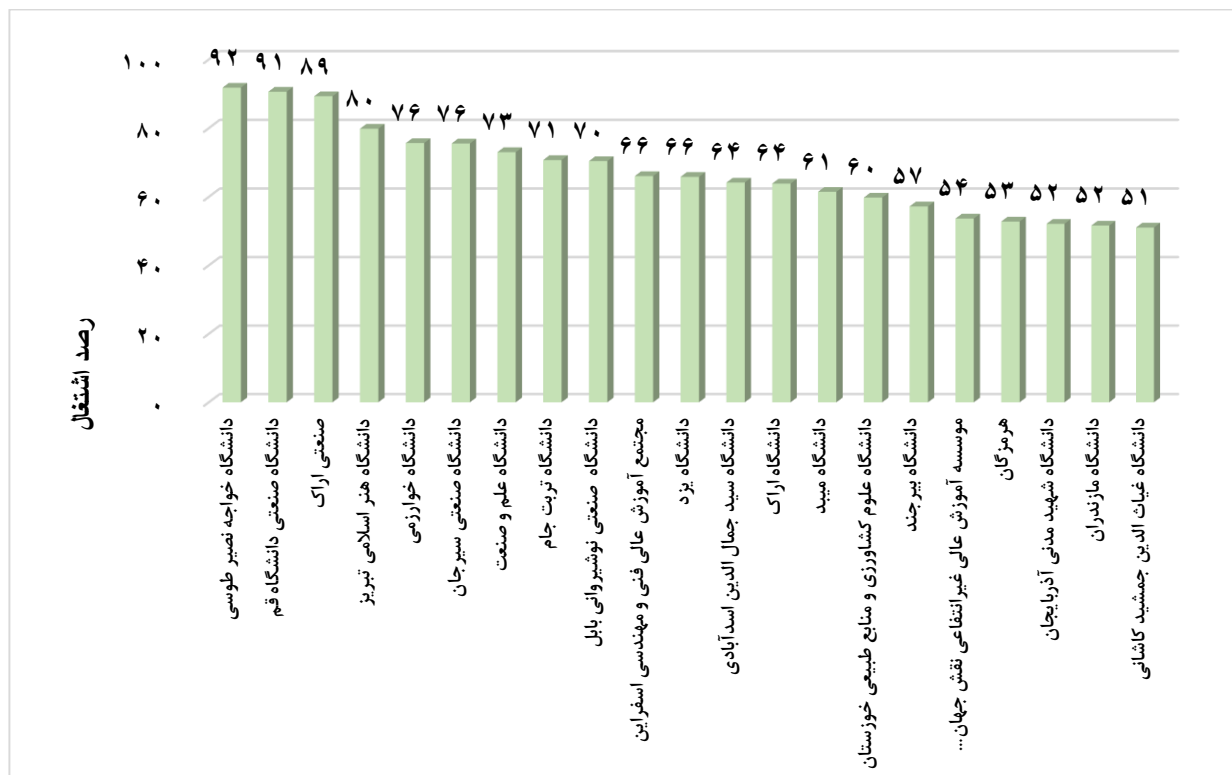
مطابق با شکل ۴۲ بیشترین درصد اشتغال به ترتیب مربوط به مناطق ۱، ۲، ۴، ۹ و ... است که نشان دهنده رشد فعالیت‌های مربوط به اشتغال و توانمندسازی و همچنین توجه بیشتر نهاد های سیاست‌گذار به دانشگاه‌های این مناطق می‌باشد. مناطق ۱، ۲، ۳، ۴، ۶ و ۹ در مقایسه با سال گذشته افزایش در میزان اشتغال داشته‌اند. کمترین میزان اشتغال مربوط به منطقه ۷ و دانشگاه‌های مربوط به استان‌های بوشهر، فارس و کهگیلویه و بویر احمد می‌باشد. با توجه به آمار "نرخ بیکاری استانی مرکز آمار" استان "کهگیلویه و بویراحمد" دومین استانی است که درصد بالایی از بیکاری را در کشور دارد. بر همین اساس توجه به برنامه‌ریزی‌های هدفمند و اثر بخش در راستای توانمندسازی و مهارت‌افزایی دانشجویان و دانش‌آموختگان و همچنین حمایت‌های مادی و معنوی کلیه سازمان‌ها و دستگاه‌های ذی‌ربط به دانشگاه‌های مناطق با اشتغال پایین ضرورت دارد.

۷-۷- بررسی دانشگاه‌ها بر اساس بیشترین میزان اشتغال به تفکیک مقطع تحصیلی

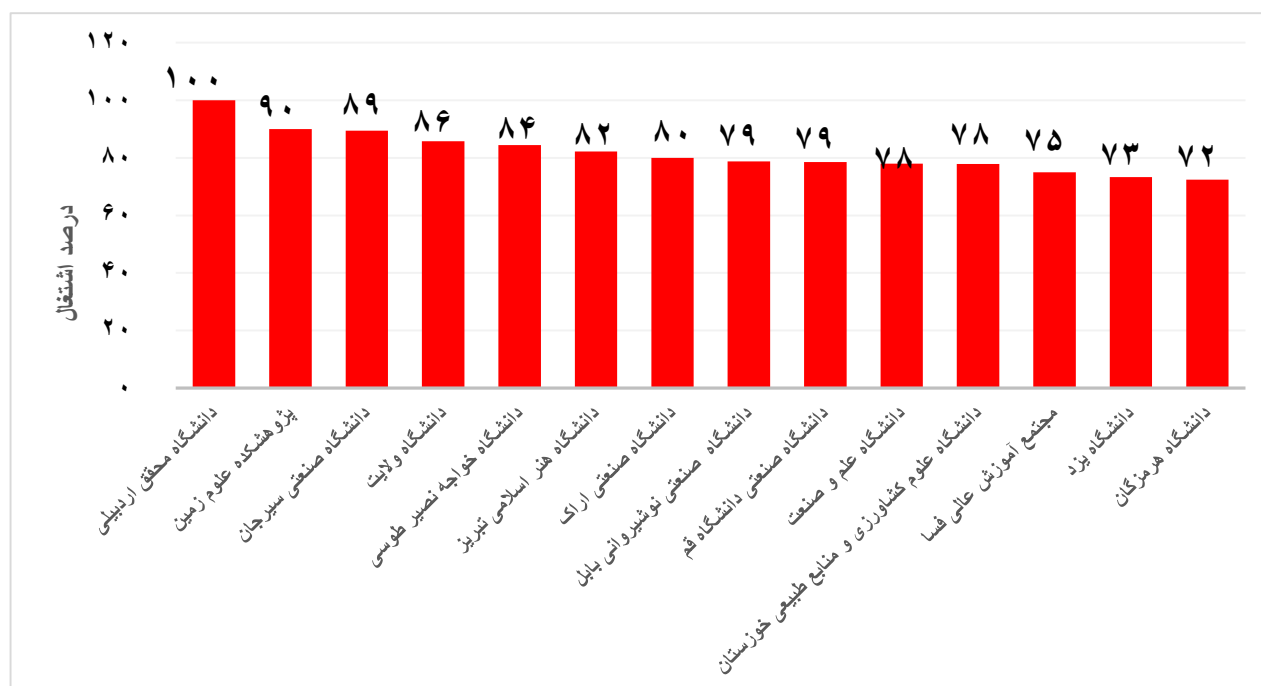
در ادامه شکل‌های ۴۲ الی ۴۹ دانشگاه‌هایی که بیشترین درصد اشتغال را به تفکیک مقطع تحصیلی در طرح پایش ۱۴۰۰ داشته‌اند، نشان می‌دهد. بیشترین میزان اشتغال در مقطع کاردانی مربوط به مجتمع آموزش عالی فنی و مهندسی اسفراین، دانشگاه‌های صنعتی سیرجان، یاسوج و بیرجند و در مقطع کارشناسی دانشگاه‌های خواجه نصیر، صنعتی قم و صنعتی اراک می‌باشد. همچنین در مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه‌های محقق اردبیلی، پژوهشکده علوم زمین، دانشگاه صنعتی سیرجان، ولایت و خواجه نصیر الدین و در مقطع دکتری دانشگاه‌های محقق اردبیلی، پژوهشکده علوم زمین، هنر اسلامی تبریز و میبد بیشترین میزان اشتغال را دارند.

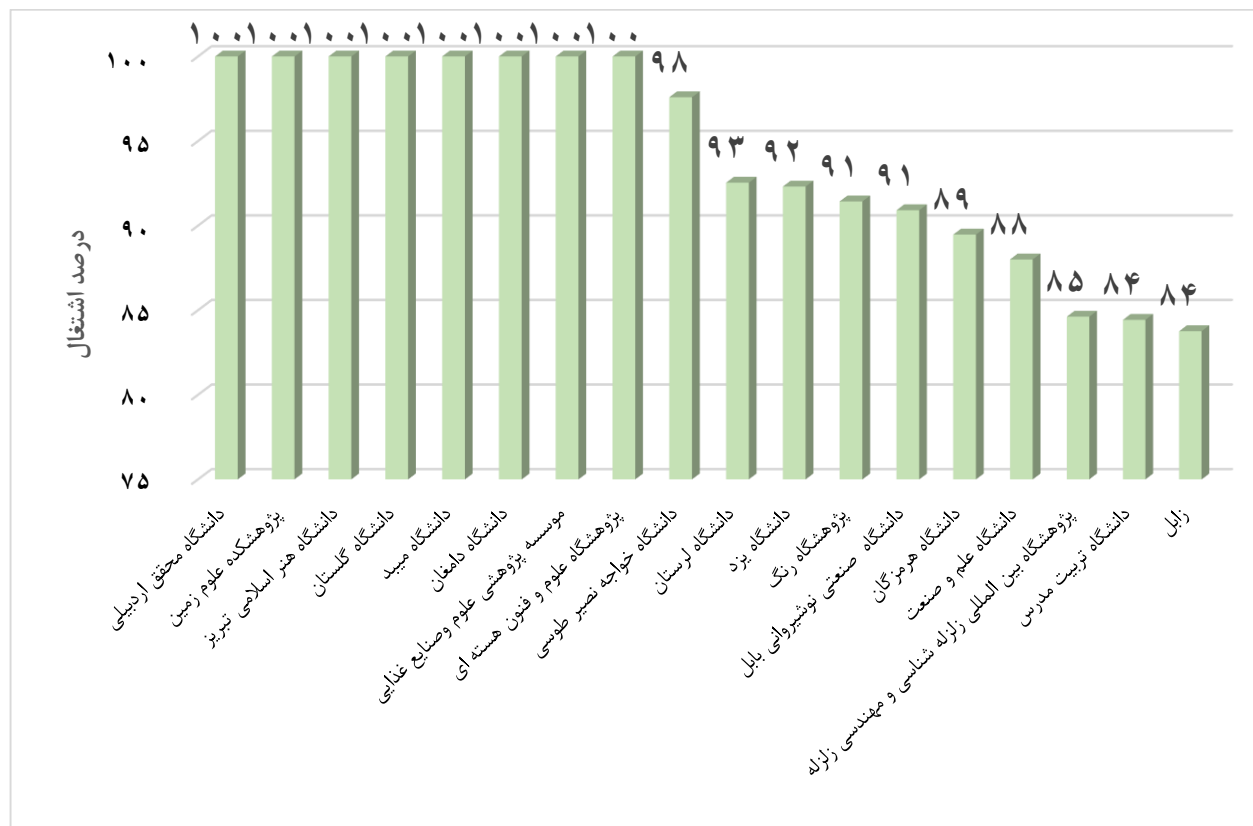
شکل ۴۳: مقایسه درصد اشتغال دانش‌آموختگان برخی دانشگاه‌ها در مقطع کاردانی در سال ۱۴۰۰

شکل ۴۴: مقایسه درصد اشتغال دانش آموزان برخی دانشگاه ها در مقطع کارشناسی در سال ۱۴۰۰

شکل ۴۵: مقایسه درصد اشتغال دانش آموزان برخی دانشگاه ها در مقطع کارشناسی ارشد در سال ۱۴۰۰

شکل ۴۶: مقایسه درصد اشتغال دانش‌آموختگان برخی دانشگاه‌ها در مقطع دکتری در سال ۱۴۰۰

۸- جمع بندی

آگاهی از وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان نظام آموزش عالی کشور نقش مهم و بسزایی در تصمیم‌گیری‌ها و برنامه‌ریزی‌های آینده کشور دارد. گزارش سالانه میزان اشتغال پذیری دانش‌آموختگان هر دانشگاه، پژوهشگاه و موسسه آموزش عالی، می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای در هدف‌گذاری‌های تخصصی آن موسسه، تعداد رشته‌های تحصیلی مورد نیاز و همچنین تعداد دانشجویان متناسب با آن داشته باشد. بر این اساس می‌توان متناسب با نیازهای بازار اقدام به توانمندسازی و مهارت‌افزایی دانش‌آموختگان نموده و علاوه بر بهبود برنامه‌ها، با مشاوره‌های شغلی دانشجویان را بسوی بازار کار مناسب هدایت نماید. در راستای انجام این مهم، اقدامات متعددی صورت گرفته و نتایج مفیدی طی سال‌های اخیر حاصل گردیده است. ولی در عین حال اقدامات بیشتر و اثر بخش تری نیز مورد توجه قرار گیرد. برخی از این اقدامات مهم و ضروری عبارتند از:

۸-۱- برنامه ریزی هرچه بیشتر دانشگاه‌ها نسبت به پایش مستمر وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان؛

بر این اساس دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی امکان ارزیابی دست‌آوردهایشان را مرتبط با اشتغال‌افزایی و بر اساس شاخص‌هایی نظیر مقاطع مختلف تحصیلی، گروه‌های تحصیلی و رشته‌های تحصیلی خواهند داشت. با توجه به نتایج پایش برنامه ریزی و تناسب بین رشته‌های تحصیلی و ظرفیت پذیرش دانش‌آموختگان در مقاطع کاردانی و کارشناسی متناسب با بازار کار از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است.

۸-۲- فعال‌سازی و هدفمند نمودن فعالیت‌های مراکز هدایت شغلی و کاریابی‌های تخصصی در دانشگاه‌ها برای ارائه

مشاوره‌های تخصصی مناسب و جهت‌افزایش اشتغال دانش‌آموختگان؛

با توجه به توسعه علم و فناوری در سال‌های اخیر، کسب و کارها تخصصی‌تر شده‌اند و نیازمند مهارت‌ها و توانمندی‌های جدیدی هستند. بر این سال جهت افزایش اشتغال، ایجاد مراکزی آشنا به قوانین و گفتمان دانشگاهی، مراکز اجرایی و صنعتی و بازار کار ضروری به نظر می‌رسد. در این راستا دفتر ارتباط با جامعه و صنعت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از سال ۱۳۹۸ از ایجاد و توسعه ۴۰ مرکز با عنوان "مرکز هدایت شغلی و کاریابی‌های تخصصی

دانشگاهی "حمایت کرده است. این مراکز می توانند نقش مهمی در استفاده از پتانسیل های دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی و همچنین توسعه و ساماندهی فعالیت های مرتبط در تدوین و برگزاری اثر بخش دوره های مهارتی، ساماندهی و توسعه برنامه های کارآموزی متناسب با بازارکار و همچنین سایر فعالیت های مرتبط با اشتغال ایفا نمایند. مسلماً تلاش دانشگاه ها برای شکل دهی و تقویت چنین مراکزی می تواند کمک موثری در بهبود توانمندی های شغلی دانشجویان باشد.

۸-۳- ساماندهی و توسعه دوره های مهارت افزایی با کیفیت مطلوب در دانشگاه ها مرتبط با رشته های تحصیلی، متناسب با بازار کار و بر اساس نتایج حاصله؛

در سال های اخیر با توجه به برنامه ها و اقدامات گسترده دانشگاه ها، مهارت افزایی دانشجویان به یکی از دغدغه های اساسی مسئولین دانشگاهی تبدیل شده است که مناسب است از پتانسیل های موجود در دانشگاه ها نظیر انجمن های علمی و کانون های دانشگاهی استفاده مطلوب شود. همچنین می توان از ظرفیت دانشگاه هایی نظیر فنی و حرفه ای و علمی-کاربردی در جهت افزایش مهارت های کاربردی دانشجویان بهره مند شد. از آنجا که مهارت افزایی دانشجویان ارتباطی مستقیم با آینده شغلی آنها دارد، مناسب است بودجه ای از سوی نهادهای ذی ربط، به منظور توسعه و ساماندهی دوره های مهارت افزایی دانشگاه ها در نظر گرفته شود. در ضمن با توجه به نتیجه پایش ضرورت توجه به مهارت افزایی دانش آموختگان مقطع تحصیلات تکمیلی ضرورت دارد تا با ایجاد و مدیریت کسب و کارهای تخصصی از بیکاری این دانش آموختگان جلوگیری شود و اقدام مناسبی در جهت کارآفرینی نیز صورت پذیرد. همچنین برنامه ریزی جهت مشارکت صنایع و دستگاه های اجرایی و تشکلهای بخش خصوصی جهت برگزاری دوره های مهارت افزایی مشترک در دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی کشور نیز می تواند به تقویت و گسترش این روند کمک نماید.

۸-۴- توسعه و ساماندهی دوره‌های کارآموزی با کیفیت و نظارت مناسب در دانشگاه‌ها، مرتبط با رشته‌های تحصیلی،

متناسب با بازار کار گسترده؛

ساماندهی دوره‌های کارآموزی با هدف بهبود کیفی دوره‌ها، برگزاری دوره‌های کارآموزی با همکاری صنایع و دستگاه‌های اجرایی، تدوین بسته‌های تشویقی برای استادان راهنما برای مشارکت موثر و سازنده در امر کارآموزی و همچنین اصلاح و بررسی نظام کارآموزی بر اساس استانداردهای بین‌المللی جدید بسیار حائز اهمیت می‌باشد. در این راستا انجام طرح‌های مرتبط با کارآفرینی و شناسایی فرصت‌های کسب و کار در منطقه بسیار حائز اهمیت می‌باشد

۸-۵- برقراری ارتباط مستمر و مستقیم دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها با دانش‌آموختگان دانشگاهی جهت استفاده از

تجارب و مشارکت آنها در حوزه اشتغال و برنامه ریزی‌های مرتبط؛

پایش اشتغال دانش‌آموختگان گام مثبتی در جهت افزایش ارتباط دانش‌آموختگان دانشگاهی با دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی می‌باشد. بر این اساس می‌توان از تجارب دانش‌آموختگان در جهت افزایش اشتغال دانشجویان آن دانشگاه بهره‌مند شد، همچنین می‌توان از توان‌مندی‌های آنها در راستای آموزش‌های مرتبط با نیاز بازار کار، مرتبط با رشته‌های تحصیلی و افزایش اشتغال دانشجویان استفاده نمود.

۸-۶- آشنایی دانشگاه‌ها با نظام‌های رتبه‌بندی بین‌المللی مرتبط با اشتغال و مهارت‌افزایی؛

بر این اساس دانشگاه‌ها با شاخص‌های مرتبط با مهارت‌افزایی و اشتغال‌زایی در نظام‌های مختلف بین‌المللی آشنا می‌شوند و با ثبت اطلاعات خود در نظام‌های رتبه‌بندی با شاخص‌های مختلف آشنایی یافته و در راستای افزایش توانمندی‌های خود در مقایسه با سایر دانشگاه‌های بین‌المللی اقدام نمایند.

۸-۷- همراستا نمودن اقدامات کلیه سازمان‌ها و مراکز ذی ربط در کشور در جهت افزایش فرصت‌های شغلی برای

اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاهی؛

از آنجا که امروزه مساله اشتغال از اهمیت بسیار زیادی در کشور برخوردار است ضرورت دارد نهادها و مراکز مختلف در سراسر کشور نسبت به رفع موانع کسب و کار و تسهیل در ایجاد فرصت‌های شغلی جدید و مناسب اقدام نمایند

تا بتوان از وجود دانش آموختگان متخصص به عنوان یک فرصت برای توسعه اجتماعی و اقتصادی کشور بهره موثر برد.

امید است بر اساس موارد فوق شاهد بهبود شرایط اشتغال دانش آموختگان و توسعه فرصت‌های شغلی در کشور باشیم.

حل نقاط کور بخش های صنعت، اقتصاد، کشاورزی و
بخش های گوناگون مدیریتی، حل مشکل پایین بودن بهره‌وری،
اسراف در مصرف انرژی، حل معضل بیکاری و ایجاد اشتغال و
حل موضوع صرفه‌جویی ارزی از جمله منفعت هایی است که
از ارتباط دانشگاه و صنعت حاصل می شود.

مقام معظم رهبری

معاونت پژوهش و فناوری

دفتر ارتباط با جامعه و صنعت

۱۴۰۰